

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ

סֵפֶר

עֲצֻרָתוֹ אֶמּוּנָה

אִי־יֵשׁ

תִּשְׁבֵּ"ז

451

בְּרִיּוֹן פֶּן חִיזוּק, אֶמּוּנָה
אֵין פֿראקטישע עֲצוֹת פֿאר'ן לֶעבֶן,
גְּעשְׁוֹיכֶן דורך ראש ישיבת
תַּפְאֶרֶת הַתּוֹרָה בְּרֶסֶלַב

היכל הקודש ברסלב

181 Huschke Road, Liberty NY 12747

היכל הקודש

בארא פארק

**1415 55th Street
Brooklyn NY 11219
347.760.5924**

היכל הקודש

קרית יואל

**8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.467.5299**

היכל הקודש

מאנסי

**34 Union Rd,
Spring Valley, NY 10977
845.445.9314**

היכל הקודש

בני ברק

**רחוב ירושלים 2
052.760.5715**

היכל הקודש

וויליאמסבורג

**27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652**

היכל הקודש

קרית יואל

**8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.662.4888**

היכל הקודש

בלומינגטון

**24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804**

היכל הקודש

ירושלים

**רחוב רבי נחמן מברסלב 15
054.845.6150**

צו הערן די

הערליכע שיעורים

פונעם ראש ישיבה שליט"א
רופט:

קול ברסלב

212.444.9191

חיוזק פאר די אידישע שטוב

212.444.9169

נדפס ע"י

קרן הדפסה היכל הקודש

2623 State Route 52
Liberty, NY 12754

718.387.2691

www.BreslevCenter.com

עריכה, הגהה והוצאה לאור ע"י

מכון עצתו אמונה

maebreslev@gmail.com

ווי קען מען גענוג דאנקען אויף די מוסדות?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

די וואך שבת, ווען מיר האבן געליינט די בריוו [דער בריוו איז בייגעלייגט צום סוף פון דעם בריוו] פון א מנהל וואס האט געשלאגן אן אומשולדיג זיבן יעריג קינד, האבן מיר ביידע געוויינט, אז ווען אונזערע קינדער וואלטן געלערנט אין אן אנדערע חדר וואלט דאך די מעשה געשען מיט אונזער זון, מיר קענען נישט ענדיגן צו דאנקען דעם אייבערשטן פאר די חסד וואס ער טוט מיט אונז אז אונזערע קינדער געפינען זיך אין אזא גוטע פלאץ. יישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת נצבים-וילך, כ' אלול, שנת תשפ"ו לפרט קטן

... גרוי יאיר

איך פריי זיך צו הערן אז דו און דיין ווייב זענען צופרידן פון די חדר און בית פיגא, מוהרא"ש האט אונז אזויפיל מחזק געווען ווי אזוי זיך צו פירן מיט קינדער, מיר זאלן נישט שלאגן און נישט דערנידערן די קינדער, און ווען עס איז געווען די שרעקליכע טראגעדיע ביי כלל ישראל, ווען א איד האט צעשניטן א קליין קינד השם ישמרינו און אלע האבן געהאלטן הספדים, אלע האבן געזאגט אז עס קומט פאר דעם, עס קומט פאר יענץ, דעמאלט האט מוהרא"ש געגעבן א פלאם פייערדיגע הספד און געזאגט אז דאס איז געקומען ווייל מען צעשניידט קינדער טאג טעגליך.

דא האסטו א קליינע שטיקל פון די הספד וואס מוהרא"ש האט געגעבן:
מיר זענען אלע צעטרייסלט פון די שרעקליכע מעשה וואס האט יעצט
פאסירט, עס איז געקומען א איד וואס פאררופט זיך צו זיין א שומר תורה
ומצות, ער האט ערשט יעצט געענדיגט דאווענען מנחה און מעריב, און ער
האט גענומען אן אומשולדיג טייער קינד און אים צעשניטן אויף שטיקער;
פארנוואס זאלן מיר אבער נישט ווערן דערציטערט און צעטרייסלט אז
קינדער ווערן צעשניטן טאג טעגליך אין די חדרים און שולעס דורך מלמדים
און לערערינס.

יעצט האט מען ליידער צעשניטן דער קערפער פון א קינד, וואס דאס
זעט יעדער מיט די אויגן. ליידער זענען אבער דא מלמדים וואס צעשניידן
קינדער יעדן טאג! מען קען דאס טאקע נישט זען מיט די אויגן, איך בין
אבער בכלל נישט מגזם; יא, עס איז ממש אזוי! מען הרג'ט קינדער! ווען א
מלמד טוט נישט זיין ארבעט ווי עס דארף צו זיין, ער טשעפעט א קינד, ער
דערנידערט א קינד, ער שפעט אפ פון א קינד; ווערט דאס נפש פונעם קינד
צעשניטן, זיין מח ווערט צעשניטן, דאס הרג'ט אים אפ פאר זיין גאנץ לעבן,
ער בלייבט א בעל מום פאר אלע זיינע יארן!

דאס הייבט זיך אן פון די גאר קליינע קינדער אין קינדערגארטן, און
אזוי גייט עס ווייטער ווען מען הייבט אן לערנען די אלף-בית, עברי, ביז
ארויף צו די בר מצוה, און שפעטער אין ישיבה. מען קען זיך איינרעדן אז א
קליין קינד פארשטייט נאכנישט און ווערט נאכנישט אזוי צעקלאפט ווען
מען דערנידערט אים, דער אמת איז אבער אז אפילו גאר קליינע קינדער
ווערן אינגאנצן צעשניטן ווען מען נעמט זיך צו זייערע ביינער. א מלמד
וואס טשעפעט און שפעט אפ פון א קינד, האט אים ממש צעשניטן,
גע'שחט'ן און גע'הרג'ט!

א מלמד דארף האבן די וועלט'ס געדולד צו די קינדער, זיך אראפלאזן
צו זיי און רעדן שיין צו זיי, זיי מאכן פרייליך, און נאר אזוי קען ער מצליח
זיין מיט זיי, נאר אזוי קען ער לערנען מיט זיי, און זיי אנגרייטן אויף זייער
לעבן. ער קען נישט ווערן גערוועז פון די קינדער און האקן, שלאגן און זעצן

פון אלע זייטן, ווייל די איינציגסטע זאך וואס ער וועט אויפטון איז נאר אז ער וועט אפ'הרג'נען די קינדער פאר זייער לעבן.

איך זאג אלעמאל אז א מלמד וואס קען נישט האלטן די הענט ביי זיך, ער האקט און שלאגט די קינדער, דארף ער ענדערש גיין ארבעטן ביי די "סעניטעישאן" - צאמזונעמען די מיסט פון די גאסן... מען קען זען ווי די גוים וואס ארבעטן מיט די מיסט, וואס דאס איז זייער נישט קיין געשמאקע ארבעט, פון די מיסט קומט ארויס א שלעכטער גערוך, און ווער רעדט נאך אין די זומער טעג ווען די גערוך איז מממש נישט אויסצוהאלטן, און די ארבעטער זענען ברויז אז זיי דארפן טון די שמוציגע ארבעט, און זיי געבן אויס זייער כעס אויף די מיסט קאנעס [גארביטש קענס], זיי ווארפן עס ארום ווי שפילצייג, עס צעברעכט זיך, און דערנאך קען מען גיין אריינרופן זיך צו באקלאגן, און פארשטייט זיך אז מען וועט קיינמאל נישט באקומען קיין ענטפער אויף צוריק...

דאס איז דער ריכטיגער פאך וואס א נערוועזער מלמד דארף צו טון... אויב קען ער נישט האלטן די הענט ביי זיך, ער קען זיך נישט איינהאלטן פון צו פראסקען און שלאגן די קינדער, זאל ער גיין ארבעטן ביי די מיסט און זיך אויסגעבן זיין גאנצער כעס אויף די מיסט קאנעס וועלכע האבן נישט קיין געפילן, ער זאל ווארפן די קאנעס מיטן גאנצן כח, עס צעברעכן אויף שטיקער, ער זאל אבער נישט אויסגעבן זיין כעס אויף אומשולדיגע קינדער וועלכע ווערן גע'הרג'ט אינגאנצן דורך דעם.

איך האב געהערט הספדים פון גרויסע בעלי דרשנים וועלכע האבן פרובירט צו זוכן וואס מען דארף זיך לערנען פון די שרעקליכע טראגעדיע, זיי לייגן עס אן אויף די טעכנעלאגיע, אויף די טעלעפאנס און די קאמפיוטערס וואס פירן אראפ אידישע קינדער פון וועג; איך וויל אבער פארשטיין פארוואס א קינד זאל וועלן נעמען די אלע פלים? פארוואס פעלט אים דאס אויס? פארוואס דארף ער דאס האבן בכלל?

דאס איז דאך נאר דערפאר ווייל זיינע מלמדים האבן נישט געהאט קיין געדולד צו אים, אנשטאט זיך אראפצולאזן צו אים מיט ליבשאפט, צו

לְעֶרְנֶען מִיט אים ווי עס דארף צו זיין, און אַרײַנברענגען אין אים אַ ליבשאפט צו די הייליגע תורה, וואס דאן וואלט דאס קינד בכלל נישט געגאנגען זוכן קיין שְלֶעכטע זאכן; אַנשטאט דעם גייט דער מלמד און שפּעט אפ פונעם קינד, ער טשעפּעט אים און שלאגט אים מיט רציחה, און דאן פארלירט דאס קינד זיין גאנצער חשק צו תורה און צו אידישקייט, און גייט זיך זוכן גליקן אין די פּרעמד.

אַ גוטער מלמד, אן איבערגעגעבענער מלמד, וואס ווייסט אז מען האט אים אָנפארטרויעט טייערע אידישע נשמות אז ער זאל לערנען מיט זיי און זיי אויפבויען, ווען ער וויל אויסלערנען אַלף-בית פאר די קינדער, וועט ער זיך אַראפזעצן מיט זיי אויף דער ערד, ער וועט שפּילן מיט זיי מיט די שפּילצייג, און מיט די שפּילצייג וועט ער זיי אויסשטעלן אן "אַלף", און דערנאך א "בית", און אזוי ווייטער. ווען איינער וועט אַרײַנשפּאַצירן אין קלאס און זען ווי דער מלמד זיצט אויף דער ערד און שפּילט זיך ווי אַ קליין קינד, וועט ער מיינען אז דער מענטש איז אַראפ פון זינען. אָבער שפּעטער ווען דאס קינד קומט אַהיים, וועט ער ווייזן פאר זיינע עלטערן ווי גוט ער קען די "אַלף-בית", ער וועט ווייזן מיט זיינע שפּילצייג ווי אזוי דער מלמד האט אים אויסגעלערנט צו מאכן די אותיות; דאס הייסט אַ גוטער מלמד, ער האט געדוילד צו די קינדער, ער לאזט זיך אַראפ צו זייער שטאפל, און מען זעט צום סוף ווי זיי קענען זייער גוט וואס ער האט מיט זיי געלערנט.

דער מלמד דערציילט שיינע מעשיות פאר די קינדער, ער ווייזט זיי ווי דער אות "אַלף" איז ווי אַ מענטש וואס שטייט שוף, ער האלט איין האנט אויף אַרױף, צו נעמען פונעם אייבערשטן, און איין האנט אויף אַראפ, וואס מיט דעם געבט ער פאר אַ צווייטן.

און אזוי גייט עס ווייטער ווען דער קומענדיגער מלמד לערנט מיט די קינדער עבֿרי, און דערנאך לערנט מען מיט זיי חומש, דער מלמד הייבט אן לערנען מיט די קינדער אַ פסוק אָדער צוויי חומש, מיט געדוילד דערציילט ער קודם פאר די קינדער וואס די פֿרשֶׁה איז, וואס די תורה לערנט מיט אונז די וואך, און ער לערנט מיט זיי עטליכע פסוקים חומש, און מיט די צייט

גייט ער ווייטער צו לערנען מער און מער חומש, דערנאך הייבט ער אן לערנען מיט זיי אביסל רש"י, און אלעס מיט א רואיגקייט און געלאסנקייט, אז די קינדער זאלן בלייבן מיט א גוטן טעם אין מויל פון די הייליגע תורה, נישט אז דאס זאל זיין באגלייט מיט פּעטש, שלעק און בושות.

לאמיר נעמען א ביישפיל פון א קינד וואס שטאלפערט. א מלמד מיט אביסל שכל וועט נישט הייסן פאר אזא קינד צו זאגן הויף די חומש, ווייל די אנדערע קינדער וועלן אים אויסלאכן. זענען אבער דא רשעות'דיגע מלמדים וואס וועלן נא הייסן פאר דעם קינד זאגן הויף די חומש, דאס קינד ציטערט פונעם מלמד און הייבט אן שטאלפערן ביי יעדן אות, אלע קינדער לאכן אים אויס, און דער מלמד איז נאכאלץ נישט צופרידן, ער הייבט אן שפעטן און נאכמאכן דאס קינד ווי ער שטאלפערט, און שרייט אים נאך אן אז ער זאל זאגן שנעלער; וואס האט דער מלמד יעצט געטון? ער האט גענומען א מעסער און צעשניטן דאס קינד אויף שטיקער! און נאך ערגער פון דעם! ווייל ווען מען הרג'ט א קינד פיזיש, איז דאס נאר אן איינמאליגע זאך; ווען מען הרג'ט אבער א קינד גייסטיש, האט מען אים גע'הרג'ט לעבעדיגער הייט, ער וועט דאס געדענקען זיין גאנץ לעבן, און ער וועט שוין האבן א גע'הרג'טע לעבן!

ווי אזוי קען מען איבערגעבן א קינד פאר א מלמד און אים געטרויען אז ער וועט זיך אפגעבן מיט אים ווי עס דארף צו זיין? אז מען נעמט אויף מלמדים אין די וועלט אריין, מען קוקט נישט פארדעם צו זען אויב ער טויג טאקע זיך אפצוגעבן מיט די קינדער; ווי אזוי קען מען וויסן אויב דער מלמד וועט נישט אויסגעבן אלע זיינע אנגעצויגענע געווענע אויף די קינדער? ווי אזוי קען מען וויסן אויב דער מלמד וועט נישט שלאגן און הרג'ענען די קינדער מיט מכות רצח פאר יעדע קליינקייט וואס וועט אים נישט שמעקן?

*

איך וועל נישט אראפברענגען די גאנצע הספד אבער נאך איין שטיקל וויל איך ענק אראפברענגען:

איך וועל אייך דערציילן א מעשה פון א אינגל אין חדר, דער טאטע פון

דַּעַם אֵינְגֵּל זִיָּצַט דָּא יַעֲצֹט בֵּיַם שִׁיעוֹר. דָּער אֵינְגֵּל אִיז נַעֲבָעֵף גַּעוֹאָרֵן אַ יְתוֹם בֵּי דִי פִינֶף יָאָר, זַיַּן מֵאֲמַע אִיז נִפְטֵר גַּעוֹאָרֵן יוֹנְגֶּעֶרֶהֵיט. אַיַּן טָאָג הָאָט מֵעַן גַּעֲגֻעֵבֶן צו עֶסֶן אַיַּער אִין חֶדֶר פֿאַר מִטָּאָג, דָּאָס קִלְיַן אֵינְגֵּל הָאָט שְׁטִילֶעֶרֶהֵיט אַרײַנגעִלייגט עֲטָלִיכֶע אַיַּער אִין טָאָש, און דָּער מְנַהֵל הָאָט דָּאָס פֿאַמֶּעֶרְקֵט.

מֶעַר הָאָט נִישַׁט אויסִגעפֿעֿלט, דָּער מְנַהֵל אִיז אַרײַן אִין אַ ווִילְדֶּע פֿעֶס אַז דָּער אֵינְגֵּל הָאָט גַּע'גִּנְבֹּט עֲטָלִיכֶע אַיַּער, און עַר הָאָט אָנגֶעֶהוּיבֶן צו שְׁלָאָגֵן דַּעַם קִינֵד מִפּוֹת רֶצַח, עַר הָאָט אַזוֹי גַּעפֿראַסְקֶעט און גַּעשְׁלָאָגֵן, אַז דָּער מִלְמֵד פּוֹנֶעם אֵינְגֵּל הָאָט דָּאָס שוִין מֶעַר נִישַׁט גַּעקֶענט צוקוקֵן, הָאָט עַר גַּענוּמֶען דָּאָס קִינֵד אִין דִי זַיַט און אִים גַּעפֿרֶעגט פֿאַרְוֹאָס עַר הָאָט גַּענוּמֶען דִי אַיַּער, הָאָט דָּער אֵינְגֵּל גַּעזָאָגט אַז עַר הָאָט זיך גַּעשְׁפִּילֵט מִיט דִי שְׁנַיַי אויפֿ'ן גָּאָס און עַר אִיז גַּעוֹאָרֵן זַיַּער קָאָלט, דַּעריבֶּער הָאָט עַר גַּעוֹאָלֵט אַרײַנגִלייגן עֲטָלִיכֶע וואַרימֶע אַיַּער אִין טָאָש זיך אָנצואַוואַרימֶען מִיט דַּעַם, עַר הָאָט נֶאכְדַּעַם גַּעוֹאָלֵט צוריקִלְיִיגן דִי אַיַּער.

יַעֲצֹט לָאָמִיר פֿאַרשְׁטִיין וואָס אִיז גַּעווען דִי גְרוֹיסֶע עֲבִירָה פּוֹן דַּעַם אֵינְגֵּל אַז עַר הָאָט גַּעדאַרפֿט כּאַפֿן דַּערפֿאַר אַזעלכֶּע גַּע'הֶרְגִ'טֶע שְׁלַעַק. קוֹדֶם הָאָט עַר בְּכָלֵל נִישַׁט גַּעוֹאָלֵט גִּנְבֹּעֶנען דִי אַיַּער, עַר הָאָט זיך נָאָר גַּעוֹאָלֵט אָנוואַרימֶען דַּערמִיט פֿאַר עֲטָלִיכֶע מִינוּט, וואָלט ווען דָּער מְנַהֵל אִים גַּעדאַרפֿט קוֹדֶם פֿרֶעגֵן פֿאַרְוֹאָס עַר הָאָט דָּאָס גַּעטוּן, און דָּאָן וואָלט עַס שוִין גַּעווען אַן אַנדֶערֶע מַעשֶׂה אֵינגאַנצֵן. צווייטֶנס, אַפִּילוּ לָאָמִיר זָאָגן אַז עַר הָאָט יאָ גַּעוֹאָלֵט גִּנְבֹּעֶנען דִי אַיַּער, קומט זיך אִים פֿאַר דַּעַם מִפּוֹת רֶצַח? לַעֲרֵן אִים אויס און זָאָג אִים אַז עַר זָאל דָּאָס נִישַׁט טוֹן נֶאכְאָמָאל. און דִרִיטֶנס, אַפִּילוּ אויב דָּער מְנַהֵל הָאָלט יאָ אַז עַס קומט זיך אַ שְׁטְרָאָף פֿאַר דַּעַם אֵינְגֵּל, אִיז דָּאָךְ דָּא גַּענוג נֶאָרמאַלֶע שְׁטְרָאָפֵן אִים צו גַּעבֵן, עַר קַען אִים זָאָגן אַז מֵאָרְגֵן וועט עַר נִישַׁט קַענען אַרויסגִיין שְׁפִילֵן בֵּי מִטָּאָג, אָדער עפֿעס ענליך; עַס קומט זיך זיכֶער נִישַׁט קיין שְׁרַעקִליכֶע שְׁלַעַק פֿאַר אַ קִלְיַן אֵינְגֵּל וואָס הָאָט גַּע'גִּנְבֹּט אַפֿאַר אַיַּער.

אַן ענליכֶע מַעשֶׂה הָאָב אִיךְ גַּעֲהֶערט פּוֹן אַ מִלְמֵד פּוֹן אַן אַנדֶערֶע תּלְמוּד

תורה. דערציילט ער מיר אז איין טאג ביי מיטאג איז געווען דאָרט אַ מלמד וואס האט געפערליך געשלאָגן א קינד, ממש גע'הרג'טע קלעפ פאר א קליין אינגל. די איבריגע מלמדים זענען געקומען צו לויפן צו זען וואס עס האט פאסירט, זאגט יענער מלמד אז אזוי ווי דאָרט איז נישט געווען קיין האנטוכער אפצואווישן די הענט, נאר עס איז געווען דאָרט א בלאזער וואס בלאזט ארויס הייסע לופט און מיט דעם טרוקנט מען זיך אפ די הענט, איז געגאנגען דער אינגל און ער האט געוואלט אריינשטופן אן איי אין די מאשין, און אזוי צעברעכן די מאשין, און דעריבער קומט זיך אים גוטע פעטש.

יעצט איז ווידער די זעלבע מעשה, קודם פֿרעג דעם קינד וואס ער האט געוואלט טון און פארנוואס ער האט דאס געטון, איידער דו מאכסט אפ אז ער האט זיכער במזיד געוואלט צעברעכן די מאשין. דערנאך קוק טאקע אויב דער מאשין איז צעבראכן געווארן. און אפילו אויב ער האט טאקע במזיד צעבראכן די מאשין, איז ער אויף נישט מחויב מיתה פאר דעם, רעד מיט אים און לערן אים אויס אז מען טאר דאס נישט טון, און גיי בעט פון זיין טאטן צו באצאלן די שאדן.

דערווייל געבט מען א קוק אויפן מאשין און מען זעט אז עס בכלל נישט צעבראכן, דאס קינד שטייט אין די זייט און וויינט בכיות נוראות פון יסורים, און ווען מען פֿרעגט אים וואס ער האט געטון, זאגט ער אז זיין איי איז פשוט אראפגעפאלן אויף דער ערד, איז ער געגאנגען עס אפּוואשן, און דערנאך האט ער עס געוואלט אויסטרוקענען ביי דעם מאשין. עס האט זיך ארויסגעשטעלט אז דער אינגל האט בכלל נישט געטון - און נישט געוואלט טון - קיין שום עולה.

דאס קינד וועט אָבער קיינמאל נישט פארגעסן די מעשה, ער וועט אייביג געדענקען די שלעק וואס ער האט געכאפט אומזיסט. דער אינגל האט נישט צעבראכן דעם מאשין, דער מלמד האט אָבער יא צעבראכן די נפש פון דעם קינד און אים געמאכט פאר א בעל מום אויף זיין גאנץ לעבן.

אן אנדער אינגל איז געווען געבער א יתום פון זיין מאמע, זיין טאטע

האט געדארפֿט שווער אַרבעטן צו ברענגען פרנסה, שוין גאר פֿרי האט ער געדארפֿט אַרויסלויפֿן פון הויז צו די אַרבעט, האט ער געבעטן פונעם גרעסטן אינגל אז ער זאל אַכטונג געבן אויף די קלענערע קינדער, ער זאל זיי אַנטון און זיי שיקן אין חדר און אין שולע. פֿארשטייט זיך אז דאס איז נישט קיין גרינגע אַרבעט אַפֿילו פֿאר עלטערן און זיכער פֿאר אַ קינד, און ביז ער האט אלעס געענדיגט איז געווארן שפֿעט, און ער איז אַנגעקומען אַ שעה שפֿעט אין חדר.

ווען ער קומט אַריין אין קלאס, איז דער מלמד אים מקבל פֿנים מיט פֿעטש און פֿרעסק, און שרייט אויף אים: "פֿארנואס ביזטו געקומען אזוי שפֿעט?" דער אינגל וויינט נעבעך, ער וויסט דעם אַמת אז ער איז נישט שולדיג, ער האט נעבעך נישט קיין מאמע, און ער דארף טון די אַרבעט פון אַ מאמע יעדן אינדערפֿרי. און דער מלמד שרייט ווייטער: "מארגן זאלסטו זיכער מאכן צו זיין צייטליך אין חדר, ווייל אויב נישט וועסטו ערשט כאפֿן פון מיין שטעקן!"

פֿארשטייט זיך אז צומארגנס האט דער אינגל ווייטער נישט געקענט קומען צייטליך, און ער האט מורא געהאט צו זאגן אַ ווארט פֿאר'ן מלמד, און אזוי האט ער געכאַפֿט און געכאַפֿט אַן אויפהער; הייסט דאס דען נישט צעשניטן אַ קינד? ! קודם פֿרעג זיך נאך און ווער געוואויר וואס די מעשה איז, אפֿשר איז דאס קינד בכלל נישט שולדיג?

*

אַשרינו אז מיר האבן זוכה געווען אז מוהרא"ש זאל אונז אזוי מחזק זיין אז מיר זאלן אויסקלויבן מלמדים און טיששערס וואס האבן סבלנות, און זיי שטענדיג מחזק זיין זיי זאלן געדענקען אז מען דארף האבן אייזערנע געדולד צו די קינדער, און אזוי וועלן מיר קענען אויפֿברענגען געזונטע דורות פֿארן אייפֿערשטן.

יישר כח פֿאר די שיינע בריוו.

דער אייפֿערשטער זאל העלפֿן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

א כתיבה וחתימה טובה.

...

[דער פֿריוו צו וועלכע די אויבנדערמאנטע פֿריוו פֿאציט זיך:

מעג מען אזוי אנהאקן א קינד?

שאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך בין א מלמד, און עס איז יעצט פֿארגעקומען א מעשה אין מיין קלאס, און איך וויל עס אויסשמועסן מיטן ראש ישיבה שליט"א. די קינדער האבן געהאלטן אינמיטן דאווענען אינדערפרי מיט א רואיגקייט, אינמיטן קומט דער מנהל אריין צוזאמען מיט א אינגל פון די קלאס, עס שפריצט פֿייער פון זיינע אויגן און נאז, און ער רופט אויס אז דער אינגל (פון זיבן יאר אלט) האט אנגעווארנט איינעם אז ער וועט אים אפהאקן די הענט, וויל ער יעצט ווייזן פאר יעדן, און טאקע אויף דעם אינגל'ס האנט, וואס עס מיינט אפהאקן א האנט.

ער געבט א שלעפ דעם אינגל'ס האנט און נעמט זיך האקן ווי מיט א מעסער מיט פֿעס און פֿח, דער אינגל האט זיך גענומען אזוי צו וויינען, און ער איז נאכאלץ נישט געווען צופרידן און ער זאגט: "יעצט געב מיר דיין אנדערע האנט", און ער האקט אריין אין די קליינע דארע הענטעלעך, און אזוי איז ער געגאנגען צוריק צום אנדערן האנט, אזוינע זעצעס וואס אפילו פאר אן ערוואקסענעם וואלט עס שטארק וויי געטון, איך האב ממש נישט געקענט קוקן אויפן מנהל, מען טאר דאך נישט קוקן אין פנים פון איינעם וואס איז אין פֿעס (ספר חסידים, סימן תתשכ"ו).

מיין שאלה איז צי איך מעג ארויסווייזן דוקא אן אפענע אהבה צו דעם אינגל, אפילו ווען אנדערע קינדער באמערקן אז איך געב אים מער פון יעדן; מער קארטלעך וכדומה? און וואס דארף איך בכלל טון אין אזעלכע צייטן, איך מעג דאס דערציילן פאר די עלטערן? עס איז ליידער נישט דאס ערשטע מאל וואס איך האלט אזוינס מיט.

יִישׁר פֿח פאר אלע שיעורים ביז אהער, עס געבט מיר א קלארקייט און א רואיגקייט אינעם טאג.

יִישָׁר בָּח

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יוֹם ד' פְּרִשְׁת שׁוֹפְטִים, כ"ט מְנַחֵם-אָב, שְׁנַת תשפ"ו לְפָרֵט קָטָן ... גֵּרוֹ יֵאִיר

אִיךָ הָאֵב עֶרְהָאֵלְטֵן דִּי שׁוֹיִדְעֶרְלִיכֶע בְּרִיוּ.

אָנְדַאי זאַלסְטוּ גַעבֵן מַעַר לִיבִשְׁאָפֵט פֿאַר דַעם קִינֵד, און אָנְדַאי זאַלסְטוּ דַעַרצִיילֵן פֿאַר דִי עֲלִטְעֶרן דִי מַעֲשֶׂה וואס האט פֿאַסִירט; דִי עֲלִטְעֶרן דַארפֵן ווִיסֵן יַעֲדֶע רִיר וואס טוט זיך אִין חֵדֶר מִיט זַייעֶרע קִינֵדער, ווייל דִי סָאָרט מַעֲשִׂיּוֹת זַענען גוֹרֵם אַז דִי יוגנט גִייט אַרױס לְתַרְבוֹת רַעָה, ווייל אַנְשְׁטאַט מְחַנֵּךְ זַיִן דִי קִינֵדער - טוט מַעַן זַי צַעֲרִייסֵן זַייעֶר נֶפֶשׁ, רוּחַ ונִשְׁמָה.

בִּי אַזאַ מַעֲשֶׂה וואס האט פֿאַסִירט, ווען אַ קִינֵד קומט דַעַרצִיילֵן פֿאַרן מְנַהֵל אַז אַ צווייטע קִינֵד האט אים דַעַרשְׁרָאָקן אַז ער גִייט אים אָפֿהאַקֵן דִי הַעֲנֵט הַשֵּׁם יִשְׁמְרִינוּ - דַארף דער מְנַהֵל עֲרִשֵׁט בַּאָרױאָגן דַעם קִינֵד, אים זאָגן: "קִינֵדער האָקט נִישֵׁט אָפּ קִיין הַעֲנֵט, הָאֵב נִישֵׁט מוֹרָא, עַס איז דאָ מַעֲנִטְשֵׁן מִיט אַ צַעֲלֵאָזְטֶע שְׁפֿאַרַאד, יַעֲדֶע וואָרט איז 'אִיךָ גִיי דִיך הֲרִגְעֶנען, אִיךָ גִיי דִיך בַּאֲמִקְלָעֵן דִי בִינֵדער וכו', מַעַן דַארף נִישֵׁט מוֹרָא הָאָבן"; און דער מְנַהֵל דַארף נַעֲמַעַן דַעם אָנְדַעֲרֵן קִינֵד און אים פֿרַעגֵן וואס דִי מַעֲשֶׂה איז גַעווען: "פֿאַרװאָס סְטֵרַאשְׁעֶסְטוּ אָנְדַעֲרֶע קִינֵדער? פֿאַרװאָס וואָרפֿסטוּ אַ פֿחַד? און אָפֿילוּ אִינֵדער האט דִיך בַּאֲעוֹלָה'ט - רַעֲדֵט מַעַן נִישֵׁט אַזױ", און אַז מַעַן זַעט אַז דער קִינֵד טוט ווִייטער דִי זאַכֵן - גַעבֵט מַעַן אים אַ קֶנֶס, ער זאַל נִישֵׁט קַענען שְׁפִילֵן בִּי הַפֶּסֶקָה וְכדוּמָה לָזָה, אָבער חֵס וְשָׁלוֹם טון אַזעלכֶע מַעֲשִׂיּוֹת, דָאס איז נִישֵׁט קִיין חִינוּךְ, דָאס איז אַכְזָרִיּוֹת הַשֵּׁם יִשְׁמְרִינוּ. שְׁטאַרק זיך מִיט דִיין הִיילִיגֶע אַרְבַּעט, גַעב אַכְטוּנג אויף דִי קִינֵדער, קוק אויף דִי קִינֵדער ווי זַי זַענען דִינֶע אַיִגענע קִינֵדער, קוק אויף זַי מִיט רַחֲמָנוּת. דִי הִיילִיגֶע חֻכָּמִים זאָגן (סְנֵהֲדָרִין יט): "כָּל הַמְּלַמֵּד אֶת בֶּן חֵבְרוֹ תוֹרָה, מַעֲלָה עָלָיו הַכָּתוּב כָּאִילוּ יִלְדוּ"; מוֹהֲרָא"ש זאָגט פֿשֵׁט, דָאס איז נִישֵׁט קִיין שְׁבַח, אַז מַעַן זאָגט פֿאַרן מְלַמֵּד: 'דִינֶע תְּלַמִּידִים זַענען אַזױ ווי דִינֶע

קינדער, נאר דאס איז א התחייבות, מען פארלאנגט פון אים ער זאל צוגיין צום קינד אין טראכטן: 'דאס איז מיין קינד, און אז מיין קינד פירט זיך אויף נישט ריכטיג וואלט איך אים צעבראכן זיינע הענט?' ווער וואלט אזוינס געטון מיט זיינע אייגענע קינדער?!

געב דעם קינד אסאך ליבשאפט, געב אים א גלעט, וועט זיין נפש פארהיילט ווערן; געב אים א שמייכל, וועט מען קענען ראטעווען זיין עתיד. מוהרא"ש זאגט נאך פונעם הייליגן בעל שם טוב זכותו גגן עלינו, ווען ער איז געווען א מלמד פלעגט ער גלעטן די קינדער, ער פלעגט זיי קושן און ליב האבן, און די חידוש איז, אז נישט נאר די קינדער וואס שטעלן זיך צו צום סיסטעם האט ער געקושט און ליב געהאט, די חידוש איז אז ער האט געקושט די קינדער וואס האבן נישט פלייסיג געלערנט, די קינדער וואס האבן נישט געהערט וואס מען רעדט צו זיי וכו', און אזוי האט ער זיי אלע אויסגעהיילט זייער נפש און געברענגט צום אייבערשטן.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.
א כתיבה וחתימה טובה.

[...]

איש אמונות

אין שול קומט מען אנגעטון מער איידל און מער הייליג
בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת האזינו, ד' תשרי, שנת תשפ"ז לפרט קטן
מרת ... תחי'

פארנוואס מאכט איר אנוועק די שיינע זאך וואס מיר פירן איין אין די
קהילה אז די פרויען זאלן קומען אין שול מיט א צוגעדעקטע שייטל? איר
זאגט אז עס זעט אויס ווי קינדער שפילן מצוה קינדערלעך, מען שפילט א
שפיל פון גיין איידל וכו'.

איך וויל פרעגן, וואס איז אזוי שווער צו פארשטיין אז אין שול קומט
מען אנגעטון מער איידל און מער הייליג; און אז מען קומט אינעם בית
השם, דעם אייבערשטנס הויז - דעקט מען זיך צו, מען מאכט זיך מער
איידל? אזוי ווי ביי די מענער שול קומען אלע איידל, מען קומט אנגעטון,
און אפילו במשך דעם טאג גייען נישט אלע אנגעטון איידל, דאך קומען אלע
אין שול דאווענען מיט הכנעה, איז וואס איז אזוי שווער צו פארשטיין אז
מען זאל קומען אין שול צוגעדעקט?!

בעטס דעם אייבערשטן איר זאלט ליב האבן איידלקייט, בעטס דעם
אייבערשטן איר זאלט באקומען א טעם און א געפיל צו איידלקייט, און זיך
פירן בצניעות - וועט איר ווערן אפגעהיטן פון אלע שלעכטס, אזוי ווי די
הייליגע חכמים זאגן (ברכות סב): "צניעות שהיתה בך היא חסה עליך", אז
מען פירט זיך איידל ווערט מען געראטעוועט פון פיינט וואס ווילן

הַרְג'עָנָען; נאָך זאָגן די הייליגע חכמים (תנחומא וישלח, ו): "בזמן שהיא צנועה בתוך הבית, כשם שהמזבח מכפר, כך היא מכפרת על ביתה", ווען די פרוי פירט זיך איידל אויף אין שטוב, איז זי אזוי ווי די מזבח; אזוי ווי דער מזבח איז מכפר אויף עבירות, טוט די פרוי מכפר זיין אויף אלעס, און די גאנצע שטוב ווערט געראטעוועט.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים.
א גמר חתימה טובה.

...

אריינגיין אין כולל, אביסל אויף אמאל

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת האזינו, ד' תשרי, שנת תשפ"ז לפרט קטן
לכבוד ... גרו יאיר, קרית ברסלב

אשרינו מה טוב חלקינו אז מיר האבן זוכה געווען צו זיין ביים הייליגן רבי'ן אין אוימאן ראש השנה, מיר האבן צעבראכן אלע מניעות; מיר דארפן זיך זייער פרייען, דער הייליגער רבי האט געזאגט (חיי מוהר"ן, סימן תג): "ווער עס איז געווען ביי מיר ראש השנה דארף זיך א גאנץ יאר זייער פרייען".

בנוגע אפלאזן די ארבעט אין זיך אריינזעצן אין כולל לערנען; נעם די כלל פון 'תפשת מרובה לא תפשת, תפשת מיעוט תפשת' (סוכה ה.); פרובר שטייטליך, אביסל אויף אמאל, זונטאג ווען מען ארבעט נישט און אלעס איז פארמאכט - זאלסטו גיין אין כולל. רעד צום ראש הכולל ער זאל דיר געבן א חברותא, הייב אן מיט א האלבע טאג, פון צען ביז דריי אזייגער, און נאך א שטיק צייט זאלסטו לערנען דעם גאנצן סדר הכולל פון צען אזייגער אינדערפרי ביז זעקס אזייגער אווענט, זיבן שעה מיט א קליינע הפסקה, און אויב עס וועט אזוי אנהאלטן אפאר חדשים וועט מען גיין אויף נאך א טאג, און נאכדעם אויף נאך א טאג, אבער נישט אנהייבן מיט אפלאזן די ארבעט און נאכדעם וועט זיין 'לא תפשת', ווייל ווען מען וויל טון אסאך - טוט מען גארנישט, אבער אז מען ווייסט דאס חשיבות פון אביסל - דעמאלט קומט

מֵעַן אֵין צו טון אַסאַךְ ; אַזוי ווי דער הייליגער רבי נתן האט געזאגט: "איך האב געלערנט פון רבי'ן א גייעם דערדער, 'מעט גם כן טוב', אביסל איז אויך גוט, און דאס האט מיך געמאכט טון זייער אסאך".

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.
א גמר חתימה טובה.

...

צוויי דריי מינוט דאנקען דעם אייבערשטן

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת האזינו, ד' תשרי, שנת תשפ"ז לפרט קטן

... גרוי יאיר, וזוגתו תחיה

מזל טוב פאר ענקער חתונה, דער אייבערשטער זאל העלפן ענק זאלן אויפשטעלן א בית נאמן בישראל.

איך בין נישט אנגעקומען צו גיין צו ענקער חתונה, איך ווינטש ענק א ברכה, דער אייבערשטער זאל ענק בענטשן מיט געזונטע ערליכע דורות, אמן.

לכבוד די גרויסע ניסים וואס דער אייבערשטער האט מיט ענק געמאכט, ענק האבן חתונה געהאט אזוי שיין, זאלן ענק נעמען אויף זיך יעדן טאג פאר צוויי דריי מינוט צו דאנקען דעם אייבערשטן. ווייל מוהרנ"ת האט געזאגט: ווען א מענטש קרעכצט, ער רעדט זיך אפ, זאגט מען אין הימל אז מען וועט אים געבן נאך מער אויף וואס צו קרעכצן, און ווען א מענטש דאנקט און לויבט דעם אייבערשטן, און אויף יעדע זאך זאגט ער: "ברוך השם", "געלויבט דער אייבערשטער" וכו', זאגט מען אין הימל: "קוקט דעם איד וואס האט גארנישט, ער האט צרות ויסורים, און דאך דאנקט ער דעם אייבערשטן, לאמיר אים געבן נאך גוטס", ווייל דורך דאנקען דעם אייבערשטן זעט מען וואונדערליכע ישועות און רפואות, מען זעט אפענע ניסים.

דער אייבערשטער זאל העלפן ענק זאלן האבן הצלחה אין אלע ענינים.

א גמר חתימה טובה.

...

די שכינה רוט וואו מען גרויסט זיך נישט אויפן צווייטן

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת האזינו, ו' תשרי, שנת תשפ"ז לפרט קטן
מרת ... תחזי'

איך האב גערעדט מיט אייער מאן אין אומאן, איך האב אים
פארגעהאלטן היטכן וכו', האט ער אויסגעפלאצט אין א געוויינ אז ער וויל
זיין גוט און ער האט שוין מקבל געווען וכו', אבער ער קען נישט, ווייל איר
ציילט נישט וכו' וכו'; ער האט זייער געוויינט, ער האט נישט גערעדט קיין
אין ווארט שלעכט אויף אייך, איך האב אבער פארשטאנען אז ער ווערט
זייער דערנידערט אין שטוב, עס קען זיין אז עס איז שלא בכוונה אבער דאס
איז די פאקט.

דער אייבערשטער זאל העלפן די שכינה זאל רוען ביי ענק אין שטוב,
די שכינה רוט דארט וואו עס איז דא הכנעה, דארט ווי מען גרויסט זיך נישט
איינער אויפן צווייטן; אז דער מאן איז מכבד די ווייב, און די ווייב רעדט
מיט הכנעה און מיט דרך ארץ צום מאן - דארט רוט דער אייבערשטער, עס
ווערט ניסים, אפילו די טבע קען זיך טוישן; אזוי ווי די הייליגע חכמים זאגן
(יומא כא.) אין בית המקדש איז געווען ניסים, די קודש הקדשים האט נישט
געהאט קיין פלאץ צו האלטן די ארון, און דאך איז די ארון דארט געליגן;
דאס איז ביי יעדע אידישע שטוב וואו מען בייגט איין די קאפ פארן
אייבערשטן, מען האט הכנעה - 'אני אשכון את דכא', רוט דארט דער
אייבערשטער (עיין סוטה ה.).

איך האב נאך אסאך צו שרייבן אבער איך בין נאך אפגעשוואכט פון די
נסיעה פון אומאן.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים.
א גמר חתימה טובה.

...

אן א מורה דרף, בלאנזשעט מען

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת האזינו, ו' תשרי, שנת תשפ"ז לפרט קטן

... גרו יאיר

א גאנץ יום טוב האב איך געטראכט וואו דו ביסט געווארן, איך האב געוואוסט אז דו ביסט אין אומאן, ווייל ערב יום טוב האב איך דין געזען, ביז איך האב דין געטראפן ביים אהיים פארן און דו זאגסט מיר אז דו ביסט געווען מיט משפחה וכו'; עס האט מיר געגעבן א ציפ אין הארץ.

א שאד אז גאנץ יום טוב ראש השנה ביסטו נישט געווען מיט אונזער חבורה, תלמידי היכל הקודש, קודש הקדשים; וואלסט זיכער באקומען אזויפיל חיזוק אויף זיין גוט, און אויף וועלן זיין גוט, און אויף וועלן זיך צוריק קערן צום אייבערשטן; יראת שמים האסטו זיכער נישט באקומען דארט ביי דיניע קרובים, א שאד אז ראש השנה זאל אריבערגיין מיט ליצנות און דברים בטלים. איך וויל דיר זאגן אז עס האט מיר ממש וויי געטון, דיין טאטע און דיין שווער ביידע זענען געווען ביי אונז, און זיי ווילן נאר זען ביי דיר נחת; א שאד א שאד.

דער אייבערשטער זאל דיר געבן שכל, דו זאלסט נישט מאכן נארישע זאכן אין לעבן, און בעט דעם אייבערשטן דו זאלסט טרעפן א גוטער איד וואס זאל דין באגלייטן און ווייזן די וועג, און דו זאלסט אים פרעגן יעדע זאך, ווייל מען מוז האבן אין לעבן א מורה דרף, אן א מורה דרף בלאנזשעט מען, אן א מורה דרף איז נישט שייך צו וויסן וואס איז ריכטיג און וואס נישט.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

א גמר חתימה טובה.

...

די שפראך אין די מוסדות זאל זיין נאר אידיש

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת האזינו, ו' תשרי, שנת תשפ"ז לפרט קטן

לקבוד יואל לעווי גרו יאיר, בני ברק

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

איך פריי זיך צו הערן אז אויגעזעע מוסדות האבן געקענט באקומען נאכאמאל פון די חלוקה פון 'קרן העלה', וואס דער הייליגער רבי זכותו יגן עלינו מסאטמער האט מיסד געווען, צו העלפן די מוסדות אין ארץ ישראל וואס נעמען נישט קיין געלט פון די ערב רב, און מיט דעם וועט מען קענען העלפן די מלמדים און איינגעשטעלטע באקומען זייער געהאלט אויף יום טוב.

איך וויל אם ירצה השם עפענען א ועד החינוך פאר די מוסדות אין ארץ ישראל וואס וועלן זיין געשטעלט אויף אריינגעמען משפחות ביי אונז אין די מוסד. איך האב געטראפן אין אומאן אפאר ליכטיגע משפחות וואס האבן מיר אזוי שטארק געפעטן אז זיי ווילן זיין א חלק אין קהלת היכל הקודש און שיקן די קינדער ביי אונז אין די מוסד, אויך זענען געקומען צו מיר טייערע בחורים וואס ווילן אריינקומען אין אויגעזען ישיבה אין ארץ ישראל; איך וויל עס זאל זיין געשטעלט א ועד פון דריי אדער פינף אינגעלייט וואס זיי וועלן זיין געשטעלט אויף די זאך, (מען דארף אכטונג געבן אז די שפראך אין די מוסד זאל בלייבן אידיש, איך וויל נישט מען זאל רעדן ביי אונז אין די מוסד די שפראך פון העברעאיש; דארף מען זען וואס מען טוט אז עס וועלן קומען אויף איין מאל אפאר משפחות וואס קענען נישט קיין אידיש, אז די מוסד זאל בלייבן א מוסד וואס מען רעדט אידיש; סיי ביים פארלערנען און סיי די קינדער צווישן זיך).

אויך דארף מען זען אז די ישיבה זאל זיין אין א נארמאלע פלאץ, עס איז נישט ריכטיג וואס ענק האבן געטון מיטן ברענגען די ישיבה קיין בית שמש אין א פלאץ אן קיין בית הכסא, א קליינע שטוב וואס איז נישט ראוי לישיבה, נישט דאס האב איך געמיינט צו זאגן אז מען זאל ברענגען די ישיבה קיין בית שמש; ווי קען זיין א ישיבה אן קיין בית הכסא, אן קיין

פֿלאַץ וואו צו עסן זכור?

דער אייבערשטער זאל העלפֿן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.
א גמר חתימה טובה.

...

זיך פארלייגן צו זיין פרייליך שבת

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת האזינו - שבת תשובה, ז' תשרי, שנת
תשפ"ז לפרט קטן
לכבוד ... גרו יאיר

אשרינו מה טוב חלקינו אז מיר האבן זוכה געווען צו זיין ביים הייליגן
רבי'ן אין אומאן אויף ראש השנה, מיר האבן צעבראכן אלע מניעות; מיר
דארפן זיך זייער פרייען, דער הייליגער רבי האט געזאגט (חיי מוהר"ן, סימן תג):
"ווער עס איז געווען ביי מיר ראש השנה דארף זיך א גאנץ יאר זייער
פרייען".

זע צו זיין פרייליך שבת און מאך פרייליך זיין שטוב, נאר אויף דעם
זאלסטו זיך פארלייגן, צו זיין פרייליך, ווייל מיט שמחה פארברענט מען
אלע קליפות און מען קומט אן צו די העכסטע מדריגות.
איך בין מקצר די בריוו, איך בין נאך אפגעמאטערט פון די נסיעה.
א פרייליכן שבת, א גמר חתימה טובה.

...

אויסהערן די מחשבות פון פחדים פונעם קינד

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת האזינו - שבת תשובה, ז' תשרי, שנת
תשפ"ז לפרט קטן
מרת ... תחי'

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.
בנוגע די פחדים וואס האט זיך אריינגעכאפט אין אייער קינד; עס איז

זייער וויכטיג אז איר אלס מאמע זאלט יעדן טאג רעדן מיט אים ער זאל דערציילן אלע מחשבות, אזוי וועט עס אים ווערן גרינגער, ביז עס וועט אינגאנצן ארויסגיין פון אים.

עס איז זייער וויכטיג אז איר זאלט אויסהערן זיינע מחשבות פון פחדים, און אים בארואיגן אז די סארט מחשבות פון פחדים וכדומה - דאס איז וואס אסאך האבן, און עס איז גארנישט; עס וועט אנוועק גיין. ווייל דער פחד אליינס איז איין שוועריקייט, מיט דעם וואלט מען נאך געקענט אנגיין, אבער די צווייטע חלק, וואס הייבט אן פייניגן דעם מענטש: 'וואס איז מיט מיר געשען אז איך האב פחדים, איך בין נארמאל? איך בין משוגע? וועל איך איין טאג ווערן אינגאנצן משוגע? איך בין א נערנווען קראנקער מענטש'; די סארט מחשבות זענען זייער שרעקליך, די מחשבות לייגט צוגרונד דעם מענטש, דעריבער איז זייער וויכטיג איר זאלט אים אויסהערן און בארואיגן.

איך האב אים אויף געזאגט אז ער זאל קומען צו מיר און דערציילן אלע מחשבות פון פחדים וכו', ווייל דער הייליגער רבי ר' אלימלך זכותו יגן עלינו זאגט (צעטיל קטן, סעיף יג), אז דאס דערציילן די שלעכטע מחשבות (נערנווען מחשבות) פאר א נאנטער חבר - האט א סגולה אז עס גייט אנוועק פונעם מענטש.

דער אייבערשטער זאל העלפן אז איר מיט אלע אייערע קינדער זאלן זיין געזונט און שטארק פיזיש און גייסטיש, און האבן א זיסע יאר מיט אלעם גוטס.

מאך א נחת רוח פאר דיין מאמע אין גן עדן

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת האזינו - שבת תשובה, ז' תשרי, שנת תשפ"ז לפרט קטן

הרב ... שליט"א, ירושלים

איך האב ערהאלטן דיין בריוו ביי פדיון נפש אין אומאן.

שטארק זיך מיט אלע דיינע כוחות נישט צו זיין אין עזבות און מרה שחורה, נאר זיין פרייליך מיט יעדע גוטע זאך וואס דו טוסט, און מיט דעם וועט דיין מאמע'ס נשמה גיין העכער און העכער אויבן אין הימל; ווייל ווען א מענטש לאזט איבער קינדער וואס דינען דעם אייבערשטן, זיי לערנען און דאווענען און טוען מצוות מיט שמחה - דאס איז די גרעסטע זאך פארן מענטש, די נשמה גייט ארויף העכער און העכער מיט יעדע מצוה וואס מען טוט מיט שמחה.

איך האב געליינט דיין בריוו, איך בין זייער באזארגט פאר דיר; דו ביסט נישט דער ערשטער וואס ליידט פון די מחשבות, איך זע ביי זייער אסאך מענטשן וואס פארלירן זייער פאליבטער טאטע אדער פאליבטע מאמע, ווי זיי הייבן אן ליידין שרעקליכע יסורים פון די מחשבות וכו': 'איך האב גורם געווען אז מיין מאמע אדער טאטע זאלן שטארבן וכו'; קלאפ ארויס פון קאפ די נארישע זאך אז דו האסט גורם געווען אז דיין מאמע זאל אוועק גיין פון די וועלט, די מחשבה איז פון די סטרא אחרא וואס ווילן דיר אומגליקליך מאכן און דיר אויסרייסן פון די וועלט און פון יענע וועלט; דאס איז ליגנט, דו האסט נישט גורם געווען אז דיין מאמע זאל אוועק גיין פון די וועלט, דיין מאמע איז אוועק פון די וועלט אין די רגע וואס זי האט געדארפט אוועק גיין, זי האט נישט געהאט מער קיין איין רגע צו לעבן.

שטארק זיך זייער צו זיין זייער פרייליך וועסטו מאכן א נחת רוח פאר דיין מאמע אין גן עדן. דיין מאמע איז געווען א צדיקת, זי האט זיך מוסר נפש געווען פאר תורה, זי האט אלעס געטון אז איר שטוב זאל זיין א שטוב פון תורה, און אז דו וועסט זיין פרייליך, דו וועסט דאווענען מיט שמחה, דו וועסט לערנען מיט שמחה און טון אלע מעשים טובים מיט שמחה - וועסטו איר מאכן א גרויסע נחת רוח.

א גמר חתימה טובה.

...

קיינער ווייסט נישט וואס גייט אריבער אויף ערליכע אינגעלייט

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת האזינו - שבת תשובה, ז' תשרי, שנת תשפ"ז לפרט קטן

... גרויזאיר, בית שמש

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

איך האב הנאה צו זען דייןע חידושי תורה וואס דו ביסט מחדש מיט די הקדמות פון הייליגן רבי'ן, וואס בלאזט אריין חיות אין נשמות ישראל, אז אפילו א 'ציפור שמרדה', א נשמה וואס איז פארבלאנזשעט פון די קדושה - "כל היכא דאיתיה בבי גזא דרחמנא איתיה דכתיב (תהלים כד, א): 'לה' הארץ ומלוואה'" (חולין קלט), איז מען נאכאלץ ביים אייבערשטן, מען קען זיך נאר צוריק קערן, מען קען תשובה טון.

לכבוד די נייע יאר זאלסטו זיך שטארקן אין 'הפצה', גיי הפצה ביי די פרומע שטיבער, גיי הפצה צו כולל אינגעלייט און בחורי ישיבה; ביי ענק איז דא אסאך מפיצים וואס גיין צו די נישט פרומע געגנטער, מיר דארפן מפיצים ביי די פרומע; קיינער ווייסט נישט וואס גייט אריבער אויף די ערליכע אינגעלייט, מען מיינט אז מען דארף גיין הפצה נאר ביי די וואס מען האט געבען אוועק געפירט פון אידישקייט און אויסגע'שמד'ט רחמנא לצלן, מען דארף היינט אסאך מער עוסק זיין אין קירוב קרובים, די היימישע ציבור איז אזוי צעבראכן, די בילד פון אינדרויסן איז טאקע זייער שיין, אבער פון אינעווייניג איז מען אויסגעלאשן און אויסגעברענט, מען איז אויפגעגעבן, און אלע ווארטן אויף חיזוק, חיזוק אויף אמונה; זאלסטו גיין דיקא אין כוללים, אין ישיבות און אין שולן.

אויף בעט איך דיר זייער, זיי מחזק אנשי שלומינו, בעיקר די בחורים און די אברכים - זיי זאלן הערן די שיעורים, די טעגליכע שיעורים וואס מען געבט אין ישיבה און זיכער די וועכנטליכע שיעור פאר אינגעלייט; עס איז אזוי וויכטיג צו הערן דעם רבינ'ס עצות, חיזוק און שכל, נאר אזוי קען מען זיך דערהאלטן, נאר אזוי קען מען זיך האלטן פריש, און נישט ווערן אלט. דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

א גמר חתימה טובה.

...

חזר'ן אמונה און לעבן מיט אמונה

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת האזינו - שבת תשובה, ז' תשרי, שנת תשפ"ו לפרט קטן

... גרו יאיר, טבריה

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

איך פריי זיך זייער אז דו ביסט זייער נתעורר געווארן ביים הייליגן רבי'ן און דו ביסט אהיים געקומען פון אומאן מיט א הייליגע גייסט, האסט אנוועק געווארפן די נישט גוטע פלים און זיך געקויפט כשר'ע פלים.

דער עיקר זאלסטו זיך אריינלייגן אין חזר'ן די הייליגע אמונה, דער הייליגער רבי זאגט (ספר המדות אות אמונה חלק א, סימן לג): "על ידי אמונה, הקדוש ברוך הוא יסלח לך על כל עוונותיך", דורך אמונה איז דער אייבערשטער מוחל אויף אלע עבירות; זאלסטו זיך אריינטון אין די אמונה, חזר אמונה, און לעב מיט אמונה, אז עס איז גארנישט דא אויסער דעם אייבערשטן, אלעס פירט דער אייבערשטער. די הייליגע חכמים זאגן (חולין ד): "אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה", א מענטש צוקלעמט זיך נישט זיין פינגער - אן דעם וואס מען זאל אויסרופן אין הימל פון פאראויס אז דער מענטש זאל זיך צעקלאפן זיין פינגער; פרנסה, קינדער, געזונט - אלעס מאכט דער אייבערשטער, אזוי וועט דיר דיין לעבן ווערן ליכטיג זיס און געשמאק, ווייל מיט אמונה איז אזוי שיין אלעס; ווען א מענטש נעמט אריין אין זיך די אמונה - גייט אים אלעס גאר אנדערש, מען ווייסט אז קיינער קען גארנישט טון, קיינער קען נישט שלעכטס טון און קיינער קען נישט גוטס טון, אלעס וואס פאסירט איז פונעם אייבערשטן.

יעצט אין די עשרת ימי תשובה ווען מיר שרייען 'המלה' דארף מען פון פריש חזר'ן אמונה און לעבן מיט אמונה; וואס מיינט אמונה? פשוט גלייבן

אָן קיין חקירות אָן קיין חכמות. אזוי ווי דער רבי זאגט (שיחות הר"ן, סימן לג):
 "אצל העולם אמונה הוא דבר קטן", ביי די וועלט איז אמונה א קלייניקייט,
 "ואצלי אמונה הוא דבר גדול מאד", אבער ביי מיר איז דער עיקר אמונה,
 "ועקר האמונה היא בלי שום חכמות וחקירות כלל", און קיין חקירות און און
 קיין חכמות, "רק בפשיטות גמור כמו שהנשים וההמון עם הכשרים
 מאמינים", נאר אזוי ווי פרויען און פשוטע מענטשן גלייבן.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.
 א גמר חתימה טובה.

...

א סקול מיט נשמה און הארץ

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת האזינו - שבת תשובה, ז' תשרי, שנת
 תשפ"ז לפרט קטן

מרת ... תחזי, סעקריטערי בית פיגא קרית ברסלב

איך פריי זיך זייער אז איר זענט געקומען ארבעטן אין אויגזער סקול בית
 פיגא, איר זענט געווארן די סעקריטערי אין סקול; שוין אלע יארן וואס איר
 העלפט די קהלה מיט די חתונה מאכן אין ישיבה און מיט די קימפעטארין
 היים און מיט די פרויען פארציין וכו', און יעצט האט איר גענומען נאך
 ארבעט אויף זיך, צו העלפן בית פיגא סקול; וויסן זאלט איר אז די סקול איז
 מיר זייער חשוב און זייער צום הארץ, עס איז מיר די חשוב'סטע זאך אין די
 קהלה, און דעריבער אויב איינער טשעפעט די סקול - נעם איך דאס זייער
 פערזענליך, מער ווי אלע אנדערע זאכן אין די קהלה, און מידה טובה
 מרובה, ווער עס העלפט די סקול בית פיגא - בין איך זייער מכיר טובה.

איך בין זייער צופרידן אז איר האט אראפגענומען אלע טעכנישע זאכן
 פון די מנהלת, אז זי זאל האבן צייט צו רעדן צו די עלטערן און צו די
 טיטשערס, ווייל די לעצטע פאר יאר איז געפאלן אלע ארבעט אויף איר;
 איך פריי זיך זייער אז איר זענט אריינגעקומען אין סקול און איר האט

איבערגענומען אלע טעכנישע זאכן אז די מנהלת תח"י זאל האבן צייט, קאפ
און מוח – פאר די תלמידות און פאר די עלטערן.

רעדט צו מרת ... תח"י, אוועק צו שטעלן א לוח פאר די סקול פאר די
גאנצע יאר, אז עלטערן זאלן וויסן ווען עס וועט זיין סקול און ווען נישט,
ווייל מען דארף ערלעדיגן זאכן מיט די קינדער, אפוינטמענטס; אזוי ווייסט
מען ווען דאס צו טון.

בנוגע וואס טיטשערס האבן געפרעגט, אויב מען זאל מאכן א תקנה אין
בית פיגא אזוי ווי אין אנדערע סקולס, אז אויב א מיידל גייט נישט צייטליך
אריין אין ביתה נאך הפסקה, אז דאס פאסירט טאג נאך טאג – קען זי נישט
קומען אין סקול פאר כף ופך טעג וכו'; איך בין נישט קיין חסיד פון דעם,
איך וויל מען זאל ארבעטן מיט יעדע קינד על פי דרכו, די סארט רול'ס נעמט
אוועק די נשמה און די הארץ פון די סקול צו די קינדער; אנדא טאר נישט
זיין הפקירות, עס דארף זיין דרך ארץ, אלע קינדער זאלן זיין נאך ריסעס און
נאך לאנטש אין קלאס צייטליך, אזוי מוז זיין; מען דארף דאס אוועק שטעלן
מיט א פראגראם אז אלע וואס האלטן די זמנים וועלן באלוינט ווערן וכו';
נישט מיט אהיים שיקן.

בנוגע אז קינדער זאלן ארויסגיין פון סקול מאכן א גראסערי אָרדער
פאר די מאמע; עס איז נישט גוט מען זאל לאזן קינדער ארויסגיין פון סקול.
בנוגע געבן שליסלעך פאר אלע טיטשערס פונעם בנין, יעדער זאל
קענען קומען ווען מען וויל; איך ווייס נישט אויב דאס איז ריכטיג, איך האב
אויף נישט קיין שליסל, און ווען איך קום אין בית פיגא קלינג איך די בעל,
אמאל ענטפערט מען גלייך און אמאל ווארט איך אפאר מינוט; איך מיינ
מען זאל עס אזוי לאזן.

דער אייבערשטער זאל העלפן איר זאלט האבן הצלחה אין אלע ענינים.
א גמר חתימה טובה.

...

ווי גוט און ווי וואויל צו לערנען ח"י פֿרקים משניות

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת האזינו - שבת תשובה, ז' תשרי, שנת תשפ"ז לפרט קטן

... נרו יאיר, בית שמש

איך הער זאגן אז דו האסט מנדב געווען נייע טישן און בענקלעך פאר די חדר אין ארץ ישראל אין די ווערד פון טויזנטער שקלים; איך וויל דיר זאגן א גרויסן יישר פֿת אויף דעם און אויף אלע גוטע זאכן מיט וואס דו העלפסט די מוסדות און די קהלה, דער אייבערשטער זאל העלפן דו זאלסט האבן נחת ביי דייער קינדער און הצלחה אין אלע דייער וועגן.

שטארק דיך זייער מיט לערנען יעדן טאג פֿרקים משניות, און ווי גוט וועט זיין און ווי וואויל וועט דיר זיין - אז דו וועסט לערנען יעדן טאג אכצן פֿרקים משניות. עס שטייט פון צדיקים (אור צדיקים סימן כב, אות יא): "וְאֵם אֶפְשָׁר שִׁישְׁלִים ח"י פֿרקים בְּכָל יוֹם", עס איז זייער גוט מען זאל יעדן טאג לערנען אכצן פֿרקים משניות, "נגד ח"י עולמות מה טוב ומה נעים", אנטקעגן די אכצן וועלטן, "יהי חלקי עמו", איך וויל האבן א חלק מיט זיי, "כי הוא תיקון גדול לפגם הברית, סוד קל חי", ווייל מיטן זאגן אכצן פֿרקים משניות איז מען מתקן וואס מען האט פֿוגם געווען אין די חטא פון פגם הברית, "ויש להם גם כן סגולה להרוג היצר הרע", אויף האט דאס א סגולה צו הרגענען דעם יצר הרע, "גם סגולה להמשיך נשמה, שהיא אותיות משנה", אויף האט דאס א סגולה צו ברענגען א ריינע נשמה אויפן מענטש.

הער נישט אויס וואס די לצים זאגן, קוק נישט אויף זיי, עס וועט קומען א טאג וואס מען וועט זען ווער איז דער חזק, די וועלט זאגט: "לאכן לאכט דער וואס לאכט ביים סוף"; ווען דער מלאך המות וועט קומען ארויסנעמען די נשמה - דעמאלט וועט מען זען וואס איז דער חילוק צווישן די וואס האבן געפאלגט דעם רבי'ן בתמימות ובפשיטות, יעדן טאג געלערנט תורה אפילו בלי הבנה און צווישן די לצים.

מוהרא"ש האט אזוי זיס אונז שטענדיג געזאגט, עס שטייט אין פסוק (משלי ט, יב): "אם חכמת חכמת לך, ולצת לבדך תשא", אויב ביסטו קלוג -

ביסטו קלוג פאר דיר, און אויב מאכסטו ליצנות - מאכסטו נאר פאר דיר אליין ליצנות; דער וואס איז קלוג, ער הערט זיך צו וואס צדיקים זאגן - וועט ער אליינס הנאה האבן פון דעם, און דער וואס מאכט א געשפּעט פון די רייד פון צדיקים - שפּעט פון זיך אליינס.

איך בין נאך אפגעמאטערט פון די נסיעה, איך דארף מקצר זיין.
דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.
א גמר חתימה טובה.

...

אז מען זארגט פאר די כלל, ווערט מען באפרייט פון אייגענע פראבלעמען

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת האזינו - שבת תשובה, ז' תשרי, שנת
תשפ"ו לפרט קטן
שבתי מזרחי גרו יאיר
איך האב געהערט דיין מעסעדזש.

יעצט ווען די שטאט הייבט זיך צוביסלעך אן אריינצומישן אין די
חינוך, זיי ווילן זען די בחינות פון די קינדער, און אז נישט - וועלן זיי נישט
געבן די געלט; איך מיינ אז מען דארף זיך אנהייבן היטן פון זיי, און ניצן די
ווארט וואס מען זאגט פארן בין: "איך דארף נישט דיין האניג און נישט דיין
שטעף".

שטארק זיך מיט די הייליגע ארבעט פון אוועק שטעלן די מוסד מען
זאל קענען באצאלן די מלמדים און נישט זינקען אין קיין חובות.
געדענק, די הייליגע חכמים זאגן (אבות ג, ה): "כל המקבל עליו על תורה",
ווער עס נעמט אויף זיך די עול פון לערנען, אדער די עול פון א חדר, א
ישיבה, א כולל, ער זארגט אז די מוסד זאל קענען אנגיין, ער נעמט אויף זיך
די פּרעשור - "מעבירין ממנו על מלכות ועל דרך ארץ" נעמט מען אוועק פון
אים די פּרעשור וואס מענטשן גייען אריבער אין די אייגענע ביזנעס; אז מען

זארגט פאר די כלל, מען טוט פאר מוסדות התורה - ווערט מען באפרייט פון אלע פראבלעמען אין די אייגענע געשעפטן.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן העלחה אין אלע ענינים.
א גמר חתימה טובה.

...

הערן די דרשות און שמועסן, וועט מען זיין אן ערליכער איד

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת האזינו - שבת תשובה, ז' תשרי, שנת תשפ"ז לפרט קטן

הענין אינדיג גר' יאיר

בשם די גאנצע קהלה וויל איך דיך דאנקען פארן אהער שטעלן אזא שיינע יום טוב אין אומאן ביים הייליגן רבי'ן; אלעס איז געווען אזוי גוט, די סעודות, די ריינע הייסע מקנה, די צימערן; אלעס האט געקלאפט אזוי גוט, אלעס איז געווען אזוי געשמאק, און אלע ווייסן אז מען ווייסט גארנישט וויפיל פלאג און מי דו לייגסט אריין די גאנצע יאר יעדן טאג פון יאר, אז מיר זאלן האבן אזא שיינע ראש השנה.

לכבוד די נייע יאר זאלסטו זיך שטארקן אין הערן שיעורים יעדן טאג, סיי די טעגליכע שיעורים פאר די בחורים, סיי די וועכנטליכע שיעורים פאר די אינגעלייט און אזוי ווייטער. דער הייליגער רבי זאגט (חיי מוהר"ן, סימן שנח): "מיט יעדע שיחה וואס איך שמועס מיט ענק קען מען זיין אן ערליכער איד, און נישט סתם אן ערליכער איד נאר אן ערליכע איד אזוי ווי איך מיינ אן ערליכער איד"; עס קען זיין נאך א פשט, מיט 'יעדע' שיחה, מען דארף הערן אלע שיחות, נישט נאר מיט איין שיחה; אז מען הערט יעדע שיחה, יעדע שמועס, יעדע דרשה - קען מען זיין אן ערליכער איד, נישט סתם אן ערליכער איד נאר אן ערליכער איד וואס דער רבי מיינט אן ערליכער איד.

אויף זאלסטו מחזק זיין ריינע קינדער, זיין גאנצע שטוב, אלע זאלן הערן אלע שיחות, אלע דיבורים וואס מען שמועסט; ווייל נאר אזוי בלייבט

מען פריש און געטריי.

דער אייבערשטער זאל דיך בענטשן, דו און דיין משפחה זאלן אלע
האבן א שנה טובה ומבורכת, א זיס ליכטיג יאר מיט אלע ברכות.
א גמר חתימה טובה.

...

זיך אויפפרישן מיט חבורות און הפצה

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת האזינו - שבת תשובה, ז' תשרי, שנת
תשפ"ז לפרט קטן

... גרוי יאיר, בני ברק

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

איך האב זייער הנאה געהאט דיך צו זען אין אומאן ביים רבינ'ס ראש
השנה און הערן פון דיר ווי דו שטארקסט זיך מיט עוסק זיין אין 'הפצה',
פארשפרייטן דעם רבינ'ס זיסע עצות, חיזוק און שכל פאר די וועלט.

ליבער ברודער נישטא קיין גרעסערע זאך ביים אייבערשטן ווי עוסק
זיין אין צוריקברענגען מענטשן צו אים. דער הייליגער זוהר זאגט (תרומה
קכח:): "תא חזי", קום און זע, "כל מאן דאחיד בידא דחייבא ואשתדל ביה,
למשבק ארחא בישא", א מענטש וואס ברענגט צוריק זינדיגע מענטשן צום
אייבערשטן, "איהו אסתלק בתלת סלוקין, מה דלא אסתלק הכי בר נש
אחרא", דער מענטש איז זוכה ארויף צו גיין אויף א פלאץ וואס קיין שום
מענטש איז נישט זוכה, "גרים לאכפייא סטרא אחרא, וגרים דאסתלק
קודשא בריך הוא ביקריה, וגרים לקיימא כל עלמא בקיומיה לעילא ותתא",
דער מענטש נעמט אנוועק טומאה פון די וועלט און ער מאכט אז דעם
אייבערשטנס נאמען זאל ווערן געהייליגט אויף די וועלט, און דער מענטש
איז גורם אז אלע וועלטן שטייען אויף זיין זכות. "וזכי למחמי בנין לבנוי",
ער איז זוכה צו זען קינדער און אייניקלעך, "וזכי בהאי עלמא, וזכי לעלמא
דאתי", און ער איז זוכה צו אלע גוטע זאכן אויף די וועלט און אויף יענע

וועלט, "כל מארי דינין, לא זכלין למידן ליה, בהאי עלמא ובצלמא דאתי", קיינער קען אים נישט שלעכטס טון, נישט אויף די וועלט און נישט אויף יענע וועלט, "עאל בתריסר תרעי, ולית מאן דימחי בידיה", ער גייט אריין אין דרייצן טויזען פון שיערי רחמים, און קיינער קען אים נישט צוריק האלטן.

איך האב גערעדט צו ... אין אומאן ער זאל צוריק אנהייבן מאכן תבורות - נישט אין שול - נאר אין שטיבער, ווייל די פרישע בחורים און אינגעלייט האבן אין אנהייב א פחד זיך ארויס צו שטעלן אלס ברסלב, עס איז נישט באקוועם צו קומען אין שול, מען דארף מאכן אין שטיבער, פרינאוט, און אזוי מקרב זיין די יוגנט. אזוי ווי דער רבי האט אונז געהייסן, מיר זאלן עוסק זיין אין מקרב זיין מענטשן צום אייבערשטן. רבי נתן שרייבט (חיי מוהר"ן, סימן תקמג): "כמה פעמים היה מדבר הרבה עמנו, והזהיר אותנו מאד לקרב נפשות להשם יתברך, להשתדל לדבר הרבה עם בני אדם, כדי לעוררם ולהשיכם לקרבם להשם יתברך", דער רבי האט זייער אסאך מאל גערעדט מיט אונז און אונז געהייסן מיר זאלן עוסק זיין אין מקרב זיין אידישע קינדער צום אייבערשטן, "וכמה פעמים היה מבזה אותנו בבזיונות על שאנו מתעצלים בזה, ופעם אחת קרא אותנו 'עצים יבשים' על שאין אנו מולידים נפשות שיתקרבו להשם יתברך על ידינו", און זייער אסאך מאל האט דער רבי אונז פארשעמט און אונז אנגערופן 'עצים יבשים', טרוקענע ביימער, ווייל מיר געבוירן נישט קיין פרישע נפשות צום אייבערשטן.

איך וויל בעטן אלע חברים אין בני ברק זיך צוריק אויפפרישן אין די זאך פון הפצה, ווייל דאס איז די ווילן פון הייליגן רבי'ן, מיר אלע זאלן עוסק זיין אין מקרב זיין מענטשן צום אייבערשטן, קוק וואס רבי נתן שרייבט ווייטער (חיי מוהר"ן, שם): "ופעם אחת כליל מוצאי שבת עמדנו לפניו עם כמה אנשים מהחשובים שלו, והוכיח אותנו מאד כמה שעות על ענין זה", איינמאל מוצאי שבת האט דער רבי אונז געגעבן מוסר אפאר שעה, הייבן מיר זענען נישט גענוג עוסק אין הפצה.

בנוגע די דירה וכו'; טו אזוי ווי מיר האבן גערעדט, פארקויף עס און

קויף א דירה אין בני ברק.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.
א גמר חתימה טובה.

...

מיט אמונה איז די לעבן אזוי שיין און זיס

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת האזינו - שבת תשובה, ז' תשרי, שנת
תשפ"ו לפרט קטן

... גרו יאיר, לאנדאן

איף האב ערהאלטן דיין בריוו.

דער עיקר זאלסטו זיך שטארקן נאר אין אמונה, ווייל דער הייליגער רבי
זאגט (שיחות הר"ן, סימן ג): "מי שיש לו אמונה חזיו חיים", ווער עס האט אמונה
- לעבט א גוט לעבן, "והוא מבלה ימי חזיו בטוב תמיד", און ער פארברענגט
זיינע טעג מיט גוטס. "כי כשהולך לו כראוי ויש לו טוב, בנדאי טוב לו",
ווייל ווען עס גייט אים גוט, עס גייט אים ווי אזוי ער וויל - איז דאך גוט,
"ואפילו כשאינו כן, דהינו שאין מתנהג לו כסדר ויש לו יסורים חס ושלום,
גם כן טוב", און אפילו ווען עס גייט אים נישט ווי אזוי ער וויל, ער האט
שווערע טעג, ער האט ווייטאג און יסורים - איז אים ווייטער גוט, "כי הוא
בטוח שאף על פי כן השם יתברך ירחם עליו להבא ויטיב אחריתו", ווייל
ער פארלאזט זיך אז דער אייבערשטער וועט רחמנות האבן אויף אים און
אים העלפן, "כי מאחר שהכל מאתו יתברך, בנדאי הכל לטובה", ווייל אז
אלעס איז פונעם אייבערשטן, אלעס קומט פון אים - מוז זיין אז אלעס איז
נאר לטובה. "אבל מי שאין לו אמונה חס ושלום", אבער ווער עס האט נישט
קין אמונה - "חזיו אינם חיים כלל", לעבט נישט, דאס לעבן איז אים נישט
קין לעבן. "כי תכף כשעובר עליו איזה רעה שוב אין לו שום חיות", ווייל
ווי נאר עס גייט אויף אים אריבער עפעס שלעכטס - האט ער מער נישט קין
לעבן, "כי אין לו במה לנחם עצמו כלל", ער האט זיך נישט מיט וואס צו

טרייסטן, "מאחר שאין לו אמונה כלל", ווייל ער האט נישט קיין אמונה - "ואין לו שום חיות וְשום טוב", האט ער גארנישט, "מאחר שהולך בלי השם יתברך ובלי השגחה רחמנא לצלן", ווייל ער לעבט אנעם אייבערשטן, "אבל על ידי אמונה, מה טוב ויפה החיות שלו", אבער מיט אמונה איז די לעבן אזוי שיין און זיס.

ליין די בריוו נאכאמאל און נאכאמאל.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.
א גמר חתימה טובה.

...

יעדער בחור זאל באקומען דאס מערסטע ווארעמקייט

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת האזינו - שבת תשובה, ז' תשרי, שנת תשפ"ז לפרט קטן
... גרוי יאיר

איך וויל דיר בעטן, די קומענדיגע יאר זאלסטו אפלאזן אלע גבאות און אלע עסקנות וכו' און זיך אריינלייגן נאר אין די ישיבה, איך וועל אם ירצה השם טרעפן א גייער גבאי זאל העלפן מיט אפוינטמענטס, מיט מאכן סדר אויפצונעמען מענטשן יעדע זונטאג וכדומה, איך וויל פון דיר איין זאך - נאר די ישיבה; יעדער בחור זאל באקומען דאס מערסטע אויפמערקזאמקייט, ווארעמקייט און ליבשאפט, ספעציעל די קינדער פון אנשי שלומינו זאלן נישט אנוועק פאלן, אלע זאלן דינען דעם אייבערשטן מיט די עצות און חזיון פון הייליגן רבי'ן.

עס איז דא א גרויסע יצר הרע צו וועלן טון זאכן וואס מען דארף נישט טון, און די זאכן וואס מען דארף טון - נישט צו טון, די הייליגע חכמים זאגן (קדושין לא.): "גדול מצוה ועושה", עס איז גרעסער און הייליגער צו טון וואס מען האט זיך אונטערגענומען צו טון; און אז דו האסט גענומען די זאך צו העלפן אין ישיבה - זאלסטו נישט ווערן אומדירעקט אריינגעדרייט אין

עסקנות, גבאות אין די קהלה.

איך וויל דיר בעטן דו זאלסט זען אז די בחורים זאלן יעדן טאג גורס זיין ח"י פרקים משניות און זאגן דעם יום תהלים, יעדער בחור זאל לערנען יעדן טאג חומש רש"י, שנים מקרא ואחד תרגום, און יעדער בחור זאל האבן א פשרע טעלעפאן אן קיין טעקסט מעסעדזש, אן קיין ווידיאו, אן קיין בילדער. איך זע וואס גייט פאר צווישן די בחורים, מען טשעפעט זיך, מען טוט זיך וויי, מען כאפט אפ איינער פון אנדערע ווי מען דרימלט, ווי מען עסט, און מען שיקט דאס פאר חברים, מען איז מלבין פני חבירו ברבים, וואס איז אזוי געפערליך, אין לו חלק לעולם הבא (בבא מציעא נט.); איך וויל נישט אין ישיבה די זאכן.

אויף וויל איך אז אלע בחורים זאלן קומען אין ישיבה מיט א הוט און רעקל, אין ישיבה דארף מען נישט גיין א גאנצן טאג אזוי, נאר ביים דאנענען מוז מען גיין אנגעטון, און אויף ביים קומען און גיין.

איך דארף מקצר זיין, איך וועל נאך רעדן מיט דיר מער באריכות, ווייל יעצט בין איך נאך אפגעמאטערט פון די נסיעה אהיים פון רבינ'ס ראש השנה. געכטן האט געהייסן אז עס וועט זיין א שיעור, אבער איך האב נישט געהאט די כוחות, איך דארף קומען צו די כוחות.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.
א גמר חתימה טובה.

...

האב מיר אינזין אין דיינע תפילות

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת וזאת הברכה, ערב יום הכיפורים, ט' תשרי, שנת תשפ"ז לפרט קטן
לכבוד ... גרו יאיר

היינט איז נישט קיין צייט צו שרייבן בריוו, מיר שטייען אין זייער א הייליגע צייט, מען גייט אונז אפשרייבן א זיסע יאר, א ליכטיגע יאר.

איך וויל דיר פֿעטן צוויי זאכן, ערשטנס דו זאלסט מיר מוחל זיין אויף וואס איך האב דיר ווי געטון, עס איז נישט געקומען פון שלעכטיקייט, איך ווער אזוי איבערגעשטרענגט מיט די ארבעט, איך פֿעט דיר איבער, זיי מיר מוחל, וועט דער אייבערשטער אונז מוחל זיין.

צווייטנס, זאלסט מיר אינזין האבן אין דיינע תפילות, יואל בן רייצא רעכיל, איך זאל ווייטער קענען טון די שליחות וואס מוהרא"ש האט מיר געפֿעטן צו טון, מיט די ישיבה, מיט די מוסדות און אזוי ווייטער. א גוט יום טוב, א גמר חתימה טובה.

...

דורך מעביר סדרה זיין, וועט מען זיך קענען פֿרייען מיט די תורה בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת וזאת הברכה, ערב יום הכיפורים, ט' תשרי, שנת תשפ"ז לפֿרט קטן
... גרוי יאיר

איך דאנק דיר זייער פארן העלפֿן מיט די פפרות ערב יום כיפור. עס איז גוט דו זאלסט זיך מקבל זיין לפֿבוד די נייע יאר צו לערנען יעדן טאג חומש רש"י - שנים מקרא ואחד תרגום - איינגעטיילט לויט די טעג פון די וואך, זונטאג ביז שני, מאנטאג ביז שלישי, דינסטאג ביז רביעי און אזוי ווייטער, ענדיג די פרשה פון די וואך יעדע וואך; די הייליגע חכמים זאגן (ברכות ח): "לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הצבור שנים מקרא ואחד תרגום, שכל המשלים פרשיותיו עם הציבור מאריכין לו ימיו ושנותיו", דער וואס לערנט יעדע וואך די פרשה, צוויי מאל יעדע פסוק חומש און איין מאל יעדע פסוק תרגום - וועט האבן אריכות ימים ושנים, און עס ווערט געברענגט אין שלחן ערוך (אורח חיים סימן רפה, סעיף ג): "מיום ראשון ואילך חשוב עם הצבור", פון זונטאג קען מען שוין טון די מצוה, און דער משנה ברורה זאגט (שם, סעיף קטן ח) אז דער גר"א זכותו יגן עלינו האט זיך אזוי געפֿירט, ער האט יעדן טאג געלערנט שנים מקרא ואחד תרגום און דאס

געענדיגט ערב שבת; זונטאג ביז שני, מאנטאג ביז שלישי און אזוי ווייטער, און אזוי פרייט מען זיך שמחת תורה אז מען האט זוכה געווען צו ענדיגן די גאנצע תורה.

אויף זאלסטו זיך מאכן א שיעור צו לערנען יעדן טאג אפאר פרקים משניות און גמרא, מאך זיך א שטארקע קבלה צו לערנען תורה יעדן טאג, און אויף אויב דו ביסט נאכנישט זוכה צו פארשטיין דאס לערנען - זאלסטו זאגן די ווערטער פון די תורה, דער הייליגער רבי זאגט (שיחות ה"ו, סימן עו), עס איז זייער א גרויסע זאך צו לערנען תורה אפילו מען פארשטייט נאך נישט; און אז מען איז שטארק מיט לערנען תורה, מיט זאגן די ווערטער פון תורה - וועט מען ביים סוף זוכה זיין צו תבונות התורה, מען וועט זוכה זיין צו פארשטיין אלעס (לקוטי מוה"ר חלק א, סימן יא). אויף ווערט געברענגט פון צדיקים (ספר רחמי האב, אות לימוד): "עוד זאת אומר לי לבי עצה טובה", מיינ הארץ זאגט מיר א גוטע עצה פאר די וואס זענען פאריאגט צו ברענגען פרנסה, און פאר די וואס פארשטייען נישט קיין לערנען, "שילמוד בכל יום דף גמרא ופרק משניות באמירה בעלמא", זיי זאלן יעדן טאג זאגן א בלאט גמרא און א פרק משניות אפילו אן פארשטיין; ער דערציילט: איך האב געקענט א שוסטער וואס האט נישט פארשטאנען קיין לערנען, און ער פלעגט יעדן טאג זאגן אסאך בלעטער גמרא, ער האט יעדע יאר געענדיגט ש"ס, "והי' צלם אלקים על פניו כאחד הגדולים", ער האט געהאט א ליכטיגע פנים, עס האט אים געשיינט פון די הייליגע תורה.

וואס מיינסטו, דאס וואס מען זעט מענטשן טרינקען זיך אן שמחת תורה, מען ווערט טויט שיכור - דאס קומט פון צעבראכנקייט, מען קוקט זיך אן אז עס איז אריבער נאך א יאר אן לערנען תורה, און ווען מען זעט ווי דער רב טאנצט מיט די תורה, דער דין טאנצט מיט די תורה - ווערט מען זייער דערביטערט, מען ווערט זייער פארשעמט אז מען האט נישט קיין שייכות מיט די תורה און מען לויפט צום טרינק, מען שיכור'ט זיך אן, געבעד נעבעד... על כן זאלסטו יעצט נעמען א משניות, הייב אן מסכת ברכות, זאג די ווערטער פון די ערשטע פרק און זאג די ווערטער פון די צווייטע פרק,

יעצט עפֿן אַ גמראַ מסכת ברכות און זאג אַ בלאט גמרא; דו וועסט שפּירן אזוי גוט, דו וועסט נישט דארפֿן קיין ברוינפֿן, דו וועסט נישט דארפֿן קיין וויין, דו וועסט שפּירן אַן אינערליכע שמחה, דו וועסט ווערן אַמט'דיג זאט, און אז דו וועסט אזוי ממשיך זיין יעדן טאג פֿון יאר - וועסטו קומענדיגע יאר שמחת תורה קענען טאנצן מיט די תורה, דו וועסט זיין גליקליך און צופֿרידן.

אַ גוט יום טוב, אַ גמר חתימה טובה.

...

אין די הייליגע טעג קען מען זיך ארויסרייסן פֿונעם פֿריוואַטן גלות

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת וזאת הברכה, ערב יום הכיפורים, ט' תשרי, שנת תשפ"ז לפֿרט קטן

... גרו יאיר

אַ זיס יאר פֿאר דיר און פֿאר דיין משפּחה, איך האב זייער הנאה געהאט דיך צו זען אין אומאן ביים הייליגן רבי'ן ראש השנה, איך וויל דיר זאגן אז איך בענק זיך זייער צו דיר, איך וויל באנייען אונזער קשר אזוי ווי אמאל, איך האב דיך ליב, איך וויל מער האבן שייכות מיט דיר.

יעצט ווען מיר שטייען אין די הייליגע טעג פֿון ראש השנה, עשרת ימי תשובה, יום הקדוש, יום טוב סוכות, הושענא רבה, הקפות - איז דא אַ הייליגקייט און אַ העכערע כח פֿאר יעדן איד זיך צו קענען ארויסרייסן פֿון זיין פֿריוואַטע גלות וואו ער איז פֿארכאפט, און אפֿילו מען איז פֿארכאפט אין קוקן עבירות, מען איז צוגעקלעבט צום טעלעפֿאן, טעבלעט, קאמפּיוטער וכדומה, וואס בדרך הטבע איז נישט שייך זיך אפֿצושיידן פֿון דעם, נאר דורך וויינען און שרייען צום אייבערשטן קען מען באפֿרייט ווערן פֿון זיי; זאלסטו אויסניצן די הייליגע טעג צו בעטן דעם אייבערשטן, בעט: "הייליגער באשעפֿער וואס וועט זיין מיט מיין נשמה? וואס וועט זיין מיט

מיינע דורות? איך בין אזוי אפגעקילט, איך בין אזוי פארזינקען אין די
טומאה, איך קוק אין טעלעפאן, איך קוק אין קאמפיוטער, און דאס האט
מיך אזוי אפגעקילט, רבוננו של עולם, איך האב אבער נישט די שטארקייט
דאס אנוועק צו ווארפן, עס ציט מיר אזוי געפערליך, איך בין צוגעקלעבט צו
דעם ווי מיט א שטארקע גלוי; איך קוק עבירות, איך קוק ליצנות, איך בין
נישט ווי אמאל, וואו איז מיין תמימות? וואו איז מיין יראת שמים? איך בעט
דיר הייליגער באשעפער, העלף מיר, מאך מיר נס עס זאל אריינגיין אין מיר
א רוח טהרה, איך זאל תשובה טון און זיין אן ערליכער איד מיט ריינע
אויגן", וואויל איז דעם וואס ניצט אויס די הייליגע טעג.
א גוט יום טוב, א גמר חתימה טובה.

...

נישט אפלאזן די ד' מינים, ביזן פועל'ן א ישועה

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת וזאת הברכה, ערב יום הכיפורים, ט' תשרי, שנת
תשפ"ז לפרט קטן
לכבוד ... גרו יאיר

א גרויסן יישר כח פאר אלעס וואס דו און דיין ווייב העלפן די קהלה,
איך בין ענק זייער דאנקבאר און איך וויל דיר געבן א מתנה, דיך אויסלערנען
די סודות פון פונות הנענועים וואס מיר האבן זוכה געווען צו לערנען פון
מוהרא"ש.

ווען דו שאקלסט די ד' מינים זאלסטו אינזין האבן די "פונות הנענועים"
וואס מוהרא"ש האט אונז מגלה געווען; ווען דו שאקלסט צו רעכטס (דרום)
- זאלסטו מכון זיין: "רבוננו של עולם, איך וויל שטענדיג געדענקען ווען
עס גייט מיר גוט, אלעס גייט רעכטס - אז אלעס איז פון דיר", און ווען דו
שאקלסט צו לינקס (צפון) - זאלסטו בעטן: "רבוננו של עולם, העלף מיר איך
זאל שטענדיג געדענקען אז אפילו ווען זאכן גיין לינקס - איז עס אויך דו",
און ווען דו שאקלסט צו פארנט (מזרח) - זאלסטו בעטן: "רבוננו של עולם,

העלה מיר איה זאל שטענדיג געדענקען ווען אלעס גייט ווי געפלאגט אז עס איז נישט מיין געלונגענקייט, נאר אלעס איז פון דיר אייבערשטער, און ווען דו שאקלסט ארויף צום הימל (מעלה) - זאלסטו בעטן: "אייבערשטער העלה מיר, הייב מיך אויף צו דיר, נעם מיך ארויס פון מיינע נארישקייטן, נעם מיך ארויס פון מיין בלאטע, פון מיינע עבירות", און ווען דו שאקלסט אויף אונטן (מטה) - זאלסטו זיך אויסוויינען: "רבונו של עולם, איה בין אזוי אראפגעפאלן, קום מיט מיר מיט, לאז מיך נישט בלייבן געפאלן, הייב מיך אויף, איה וויל זיין אן ערליכער איד", און ווען דו שאקלסט אויף פארקערט (מערב) - זאלסטו בעטן: "הייליגער באשעפער, ווען אלעס גייט מיר פארקערט וויל איה געדענקען פון דיר, אז אלעס איז פון דיר, איה זאל בלייבן מיט א שטארקע אמונה".

ליבער ברודער אז דו וועסט מאכן די נענועים מיט די פונות - וועסטו שפירן אזא שטארקע דביקות, אזא נאנטשאפט צום אייבערשטן; און אז דו דארפסט א ישועה, דו דארפסט א שידוך פאר דיין זון אדער דיין טאכטער, אדער דו האסט נישט קיין פרנסה, מען האט דיר אפגעזאגט פון דיין פרנסה - זאלסטו מאכן די נענועים מיט תפילות אויף די זאך וואס דריקט דיר יעצט דאס מערסטע, ווייל מוהרנ"ת האט אמאל מחזק געווען איינע פון זיינע תלמידים וואס איז געווען זייער צעדריקט פון ארעמקייט, אז יעצט זאל ער נאר בעטן אויף פרנסה, ער האט אים געזאגט: "יעצט ווען דו ביסט אזוי צעדריקט - איז דאס דיין אמת"; זאלסטו שאקלען די ד' מינים, און ווען דו שאקלסט רעכטס זאלסטו זיך אויסוויינען צום אייבערשטן, בעט: "רבונו של עולם, אז מיין ישועה איז אין די זייט וועלט - ברענג עס מיר", און ווען דו שאקלסט לינקס זאלסטו זאגן: "אייבערשטער, וואו איז דא א שידוך פאר מיינע קינדער? אויב איז עס אין די זייט וועלט ברענג עס אויז, און אז מיין פרנסה איז ביי די זייט וועלט ברענג עס צו מיר".

ליבער ברודער, יעצט ווען דו האלסט די ד' מינים אין די האנט, קוק נישט אויף קיינעם, צי אראפ די טלית אויף דיין אויגן און ווייז זיך אויס צום אייבערשטן אזוי ווי א קינד וויינט צו א טאטע, און קרעכץ ארויס אפאר

אמת'ע ווערטער פון הארץ, זאג: "רבנו של עולם, וואו איז מיין פרנסה?
איך דארף פרנסה, איך קען נישט אהיים גיין, מיין ווייב און קינדער ווארטן
איך זאל אהיים ברענגען געלט, איך האב זיי צוגעזאגט אז איך גיי זיי
ברענגען, איך קען נישט אזוי אהיים גיין".

אנדא און אנדא זאלסטו זיך אויסוויינען און אויסקרעכצן אויף קרבת
אלקים, אויף זיין נאנט צום אייבערשטן, און דו זאלסט נישט אפלאזן די ד'
מינים פון האנט ווילאנג די פועל'סט דיין ישועה, ווייל די ד' מינים זענען
אזוי ווי געווער. עס שטייט אין זוהר (תיקון יג, דף כט.), נאך יום כיפור ווילן אלע
וויסן 'מאן נצח' ווער האט געוואונען - אידישע קינדער אדער די סטרא
אחרא? זאגט דער זוהר מען קוקט 'מאן דאחיד מאני קרבא בידיהו', ווער
עס האלט די געווער אין האנט, און אז מען זעט אידישע קינדער קומען
סוכות מיט די ד' מינים וואס איז ווי געווער - ווייסט מען אז די אידן האבן
מנצח געווען, און דער הייליגער רבי נתן פרעגט (לקוטי הלכות שבת ז, נד), מיר
ווייסן דאך פארקערט, וואס איז די סימן אז מען האט מנצח געווען א
מלחמה? ווען מען לייגט אראפ די געווער, און אז מען זעט סאלדאטן
האלטן נאך געווער איז דאס א באנויז אז מען האט נאכנישט מנצח געווען
די מלחמה, איז וואס זאגט דער זוהר אז דער וואס האלט די געווער דער
האט מנצח געווען? זאגט רבי נתן, די מלחמה מיט דער יצר הרע איז
אנדערש ווי א גשמיות'דיגע מלחמה, ביי א גשמיות'דיגע מלחמה צווישן
לענדער לייגט דער מנצח אראפ די געווער, ער דארף מער נישט האלטן
געווער, אבער ביי מלחמת היצר וואס ציט זיך אויף א גאנץ לעבן - איז
פארקערט, נאר דער וואס לאזט נישט אפ די געווער - דער איז דער מנצח;
דאס זאגט דער הייליגער זוהר, עס איז אריבער ראש השנה, יום הקדוש, און
אז מען זעט אידישע קינדער זענען ווייטער דא מיט די געווער אין די הענט,
זיי קומען אין שול מיט די ד' מינים, ווייטער שרייען: "הושענא הושענא,
העלה העלה" - וועט דער שטן זיי נישט קענען מנצח זיין.

דאס זאלסטו געדענקען, פל זמן דו וועסט נישט אפלאזן דיין ווילן צו
זיין גוט, דו וועסט צוריק קומען נאכאמאל און נאכאמאל צום אייבערשטן,

אים בעטן: "קרבנו לתורתך, הייליגער באשעפער איך וויל לערנען די הייליגע תורה, למדנו מצותיך, איך וויל טון דיינע מצות, הורנו דרכיך, ווייז מיר די אמת'ע וועג, הט לבנו ליראה את שמך, בייג מיין הארץ צו דך, ומל את לבבנו לאהבתך, און שטאפ אויף מיין הארץ איך זאל נאר דך ליב האבן" – ביסטו א געווינער, און דער שטן מיט די קליפות וועלן דך נישט קענען מנצח זיין.

א גוט יום טוב, א גמר חתימה טובה.

...

איך בין אן איינגעפאלענע סכה, בוי מיר אויף

בעזרת ה' יתברך – יום ג' פרשת וזאת הברכה, ערשטע אות פון שם הוי"ה, י"א תשרי, שנת תשפ"ז לפרט קטן

... גרויזאיר

אשרינו אז מיר זענען געווען ביים רבי'ן ראש השנה אין אומאן, מיר דארפן זיך זייער פרייען, דער הייליגער רבי האט געזאגט (חיי מוה"ר, סימן תג): "מי שזוכה להיות על ראש השנה ראוי לו לשמח מאד מאד", ווער עס קומט צו מיר אויף ראש השנה דארף זיין פרייליך א גאנץ יאר.

ווען דו זיצט אין די סוכה זאלסטו אויפהייבן דיין קאפ, קוק ארויף; וואס זעסטו? סכה, וואס איז סכה? פון וואס מאכט מען סכה? וועסטו זען אז מען מאכט נישט סכה – נישט פון זילבער, נישט פון גאלד, נאר פון 'פסולת גרן וינקב', פון די איבריגע צווייגלעך און איבריגע שאלאכטס וואס מען ווארפט געווענליך אין מיסט, מען קען גארנישט מאכן דערפון, מיט דעם מאכט מען די הייליגע מצוה פון סוכה; דאס לערנט אונז אז אפילו איינער וואס ער שפירט איבריג, ער זעט זיך ווי פסולת... ער ווייסט אז ער איז אפפאל, ער איז גארנישט ווערד, דאך אויב וועט ער זיך שטארקן נישט אויפצוגעבן, ער וועט נישט אפלאזן זיין גוטע ווילן און ער וועט זאגן פארן אייבערשטן אז ער וויל זיין גוט – וועט ער זוכה זיין אז די שכינה הקדושה

וועט ביי אים רוען.

ליבער ברודער, ווען דו זיצט אין די הייליגע סופה, וועט דער יצר הרע פרובירן דיר צו צעברעכן, ער וועט דיר מאכן שפירן ווי דו ביסט שוין א פארפאלענער, דאך בעט איר דיר זאלסט זיך זייער שטארקן און זאג אפאר ווערטער צום אייבערשטן, זאג: "הייליגער באשעפער איר ווייס אז איר בין פסולת גרן וינקב", איר בין גארנישט ווערד, איר בין אזוי נידריג, איר בין אזוי ווייט פון דיר, אבער רבנו של עולם טיף אין מיין הארץ וויל איר זיין גוט, טיף אין מיין הארץ וויל איר זיין אן ערליכער איד, איר וויל דאווענען, איר וויל לערנען און טון די מצוות, איר בעט דיר אייבערשטער ונתקים את ספת דוד הנפלת', בוי צוריק אויף מיין סופה, מיין לעבן, איר בין אן איינגעפאלענע סופה, בוי מיך אויף, מאך פון מיין פסולת א פלי צו מקבל זיין קדושה וטהרה, איר זאל דיר קענען דינען מיט גרויס שמחה און גרויס פרייד".

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.
א פרייליכן יום טוב.

...

אונטערן שאטן פונעם אייבערשטן

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת וזאת הבקרה, י"ב תשרי, שנת תשפ"ז לפרט קטן
... גרו יאיר, קרית יואל

איר האב באקומען די פדיון נפש ערב ראש השנה פון דיר פון טויזנט דאלער מיט די קוויטל, די נעמען פון זיין גאנצע משפחה; דער אייבערשטער זאל העלפן עס זאל נמתק ווערן אלע דינים פון דיר, פון זיין ווייב מיט אלע זיינע קינדער.

ווען עס קומט די הייליגע יום טוב סוכות דארף מען זיך זייער פרייען אז מיר זענען זוכה צו מקיים זיין די הייליגע מצוות פון סוכה און פון שאקלען די ד' מינים, און ווען מען זיצט אין די הייליגע סוכה דארף מען

געדענקען אז מען איז ארום גענומען פון אלע זייטן מיטן אייבערשטן, מען זיצט אונטער די שאטן פונעם אייבערשטן, בצל האמונה.

ליכער פרוידער, הארציגער חבר, נעם אריין אין דיר אז אלעס איז דער אייבערשטער, אלעס וואס דו זעסט איז אלקות, דומם, צומח, חי, מדבר - אלעס איז נאר א פארשטעלאכטס, אלעס איז אזוי ווי א קלייד וואס דער אייבערשטער האט זיך פארשטעלט, אבער אלעס איז נאר ער, און קיין שום זאך פאסירט נישט פון זיך אליין, אלעס איז פונעם אייבערשטן מיט א פינקטליכער חשבון, ווייל די מצוה פון סוכה איז מסוגל אויף אמונה, אזוי ווי עס שטייט אין די תורה (ויקרא כג, מב-מג): "בסכת תשבו שבעת ימים... למען ידעו דרתיכם", אז מען זאל וויסן אז דער אייבערשטער האט ארויסגענומען אידישע קינדער פון מצרים, און אז דער אייבערשטער פירט אלעס, ער איז אלעס, ער טוט אלעס, און אויף אלעס וואס גייט אריבער מיט דיר פערזענליך, יעדע זאך פון דיר און פון דיין משפחה - אלעס איז מיט א פינקטליכע חשבון און אלעס איז נאר פאר דיין טובה.

וויסן זאלסטו, דער הייליגער רבי זאגט (שיחות הר"ן, סימן נג): "מי שיש לו אמונה חזיו חיים", ווער עס האט אמונה - לעבט א גוט לעבן, און ער פארברענגט זיינע טעג מיט גוטס. ווייל ווען עס גייט אים גוט, עס גייט אים ווי אזוי ער וויל - איז דאך גוט, און אפילו ווען עס גייט אים נישט ווי אזוי ער וויל, ער האט שווערע טעג, ער האט ווייטאג און יסורים - איז אים ווייטער גוט, ווייל ער פארלאזט זיך אז דער אייבערשטער וועט רחמנות האבן אויף אים און אים העלפן, ווייל אז אלעס איז פונעם אייבערשטן, אלעס קומט פון אים - מוז זיין אז אלעס איז נאר לטובה. "אבל מי שאין לו אמונה חס ושלום, חזיו אינם חיים כלל", אבער ווער עס האט נישט קיין אמונה, איז אים דאס לעבן נישט קיין לעבן, ווייל ווי נאר עס גייט אויף אים אריבער עפעס שלעכטס - האט ער מער נישט קיין לעבן, ער האט זיך נישט מיט וואס צו טרייסטן, ווייל אז ער האט נישט קיין אמונה האט ער גארנישט, ווייל ער לעבט אנעם אייבערשטן, "אבל על ידי אמונה, מה טוב ויפה החיות שלו", אבער מיט אמונה איז די לעבן אזוי שייך און זיס.

ווען דו ביסט אין די סוכה זאלסטו זיך אויס'משל'ן ווי דו ביסט יעצט פריוואט, דו מיטן אייבערשטן אליינס, דו האסט יעצט די מעגליכקייט צו רעדן פריוואט; זאלסטו זיך אויסשמועסן מיטן אייבערשטן אויף דיין שפראך, אין די שפראך וואס דו ביסט באקוועם צו רעדן. בעט דעם אייבערשטן פאר א שטארקע אמונה, בעט דעם אייבערשטן די פאר ווערטער וואס מען בעט אין די תפילה ביים אריינגיין אין די סוכה: "ותתן לי זכות לשבת ולחסות בסתר צל כנפך, הייליגער באשעפער העלף מיר איך זאל זוכה זיין מיין גאנצע לעבן צו געדענקען פון דיר, איך זאל אלץ שפירן ווי דו ביסט מיט מיר, ביי מיר און נעבן מיר, ווי איך זיין אונטער דיין שאטן, אזוי וועל איך נישט נאכלויפן קיין מענטשן, איך וועל נישט חנפ'ענען קיינעם, איך וועל נישט מורא האבן פון קיינעם, איך וועל וויסן אז קיינער קען מיר נישט העלפן און קיינער קען מיר נישט שעדיגן, אלעס איז פון דיר".

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסטו האבן העלחה אין אלע ענינים.
א פרייליכן יום טוב.

...

פרייליך אין די סוכה, פרייליך אין שטוב

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת וזאת הבקרה, דריטע אות פון שם הנו"ה, י"ג תשרי, שנת תשפ"ז לפרט קטן

לכבוד ... גרו יאיר

מיר שטייען שוין ערב סוכות, עס קומט שוין די הייליגע יום טוב סוכות; יעדע מאל דו גייסט אריין אין די סוכה זאלסטו איינלאדענען די הייליגע אושפיזין, די הייליגע געסט. עס שטייט אין זוהר (פרשת אמור, קד.) אז די אושפיזין קומען נאר אז מען רופט זיי; זאלסטו זאגן: "אזמין לסעודתי", איך לאדן ענק איין צו קומען צו מיר אין די סוכה, "אושפיזין עילאין", די הייליגע געסט, "אברהם יצחק יעקב משה אהרן יוסף ודוד", און זאלסט אכטונג געבן זיי זאלן נישט אנטלויפן פון דיין סוכה, זאלסט זיך נישט

אויפֿרעגן אויף זיין ווייב און קינדער, און אז די סוכה איז קליין, מען זיצט צאמגעשטופט און עס גיסט זיך און עס טוט זיך - זאלסטו בלייבן פֿרייליך, עס זאל דיר גארנישט אָנגיין, געדענק ווער עס זיצט נעבן דיר, געדענק אז די הייליגע געסט זענען דא, און איך בין זיכער אז ווען דו וואלסט געהאט ביי דיר אין סוכה זיין רב אדער זיין דין - וואלסטו געזיצן און געשמייכלט, און אפילו די קינדער טאנצן און שפּרינגען, עס גיסט זיך און עס טוט זיך וכו' - וואלסטו נישט געשריגן.

קיינמאל זאלסטו נישט ווארפן א זאך פון פֿעס, אדער צעברעכן א זאך פון פֿעס, עס שטייט אין זהר (פֿרשת פֿקודי, רסג): אויב א מענטש - ווען ער רעגט זיך אויף - ווארפט ער א זאך אדער ער צעברעכט א זאך - זענען דא מלאכים ספּעציעל געשטעלט פאר דעם, זיי נעמען די זאך וואס דער מענטשן האט געווארפן און זיי ברענגען דאס אין הימל פארן אייבערשטן אין זאגן: "קוק, דער מענטש האט געברענגט א קרבן פאר עבודה זרה", און די הייליגע חכמים זאגן (שבת קה): "כל הכועס פֿאלו עובד עבודה זרה", ווער עס איז בכעס איז אזוי ווי ער דינט עבודה זרה; זאלסטו זיך זייער היטן נישט צו ווערן בכעס, נישט ווארפן קיין זאכן, נישט צעברעכן קיין זאכן; האב רחמנות אויף זיינע קינדער, ווייל ווען טאטע מאמע זענען בכעס גייען די קינדער צוגרונד, די גאנצע שטוב ווערט חרוב.

היינטיגע טעג דארף מען מער אכטונג געבן עס זאל זיין פֿרייליך אין שטוב, די קינדער זאלן ליב האבן צו זיין אין שטוב, די קינדער זאלן נישט וועלן אוועק גיין פון די אידישע וועג; ווייל אמאל איז געווען נסיונות פון משפּילים, מחקרים וכו', היינט איז נישטא די נסיונות, היינט איז די נסיון אז מענטשן ווילן ליבשאפט, מענטשן ווילן ווארעמקייט, און אז קינדער פאקומען דאס נישט אין שטוב - זוכן זיי דאס ביי די אומות העולם השם ישמרינו; און כל שפּן ווען מען טוט מצוות, עס קומט שבת, עס קומט א יום טוב - מוז מען דאס מאכן מיט שמחה, מיט ליבשאפט און ווארעמקייט, אז די קינדער זאלן דאס וועלן, קינדער זאלן ארויסקוקן און פֿרעגן: "ווען קומט שוין יום טוב? ווען קומען שוין די טעג וואס עס גייט זיין זייער פֿרייליך אין

שטוב?" אזוי וועלן זיי דאס אנהאלטן זייער גאנץ לעבן.
דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.
א פרייליכן יום טוב.

...

מהדורת זוסמאן

הספר הקדוש הזה נתנדב לזכות

מוה"ר בנימין זאב זוסמאן הי"ו

וזוגתו לאה אידל תנח"ו

ובנם

יצחק ראובן

שיח"ו

הקדוש ברוך הוא ימלא כל משאלות לבם לטובה,
ויתברכו מפי עליון בבני, חיי, ומוזני רוויחא

וזכות רבינו ז"ל ותלמידיו הקדושים, וגן
וימליץ בעדם תמיד, אמן כן יהי רצון